

STRATEŠKI PLAN RAZVOJA OPĆINE BOSANSKA KRUPA

Septembar, 2004.godine

SADRŽAJ :

1. Predgovor	strana	3.
2. Socio – ekonomska analiza	strana	6.
3. SWOT analiza	strana	24.
4. Vizija	strana	29.
5. Strateški i specifični ciljevi razvoja	strana	31.
6. Lista prioriternih projekata	strana	34.
7. Umjesto zaključka – Mišljenje građana	strana	37.
Prilozi	strana	50.
- Metodologija	strana	51.
- Sektorska SWOT analiza	strana	58.
- Rezultati ankete građana po MZ	strana	63.
- LRO	strana	107.
- Prijedlog odluke o obrazovanju KOR-a	strana	131.
- Zaključak Općinskog Vijeća Bosanska Krupa o usvajanju Strateškog plana razvoja općine	strana	135.

1. PREDGOVOR

U okviru realizacije projekta "Općinski razvoj" * , implementator projekta Luteranski svjetski savez Ženeva, ured Sanski Most, potpisao je dana 07.05.2004.godine sa Općinom Bosanska Krupa Memorandum o implementaciji projekta, čiji je cilj izada Strateškog plana razvoja općine Bosanska Krupa. Ovim dokumentom potpisnici su se obavezali sljedeće :

LWF Sanski Most :

- *implementirati projekat "Općinski razvoj" za općinu Bosanska Krupa;*
- *s tim u vezi organizirati plenarne i sektorske radionice u cilju identifikacije prioriternih sektora razvoja i stanja u njima, vizije razvoja, generalnih ciljeva, prioriternih projekata za svaki sektor,*
- *u proces identifikacije uključiti sve bitne čimbenike razvoja : lokalnu upravu (Općinske institucije), biznis sektor i nevladin sektor,*
- *ispitati javno mnjenje (anketirati građane) o postignutim rezultatima,*
- *postići koncenzus o prethodnim pitanjima,*
- *publicirati verificirani "Strateški plan razvoja općine Bosanska Krupa",*
- *učestvovati u identificiranju tijela koje će kontinuirano nastaviti rad na strateškom planiranju,*
- *u skladu sa svojim mogućnostima i generalnim ciljevima sufinancirati jedan od identificiranih prioriternih projekata u sektoru institucionalnog razvoja,*
- *poštovati sve do sada postojeće dokumente sa Općinske, Kantonalne, entitetske i državne razine a u vezi sa strateškim planiranjem;*

Općina Bosanska Krupa :

- *aktivno se uključiti u implementaciji ovog projekta,*
- *pružiti svu raspoloživu tehničku pomoć, kao i dostupne (postojeće) informacije iz ove oblasti,*
- *uvrstiti u program rada Općinskog Vijeća verifikaciju na ovaj način izrađenog "Strateškog plana razvoja općine Bosanska Krupa" i zalagati se za verifikaciju istog,*
- *poštovati priritetne sektore, viziju, ciljeve i projekte koji proisteknu iz "Strateškog plana razvoja općine Bosanska Krupa",*
- *formirati tijelo koje će kontinuirano nastaviti rad na strateškom planiranju,*
- *uvrstiti u trajne procedure rada Općinskog Vijeća verifikaciju rada formiranog tijela koje će kontinuirano nastaviti rad na strateškom planiranju,*
- *poštovati priritetne sektore, viziju, ciljeve i projekte koji proisteknu iz rada formiranog tijela koje će kontinuirano nastaviti rad na strateškom planiranju,*
- *u skladu sa svojim mogućnostima i generalnim ciljevima sufinancirati jedan od identificiranih prioriternih projekata u sektoru institucionalnog razvoja.*

---

* Realizaciju ovog projekta finansirala je Švedska agencija za međunarodni razvoj "Sida".

Dakle, proces izrade Strateškog plana razvoja Općine Bosanska Krupa vođen od strane LWF-a, bio je koncipiran na sljedećim principima:

- osiguranje strateškog okvira za cjelokupan razvoj općine, kako u pogledu identificiranih sektora razvoja, tako i u integralnom smislu;
- obezbjeđenje osnove za apliciranje kod međunarodnih i lokalnih fondova za finansiranje prioritetnih projekata;
- jačanje lokalne uprave kroz educiranje kako bi u budućnosti samostalno kreirala i nadzirala strateško planske aktivnosti u općini;
- jačanja svijesti građana o njihovoj direktnoj i indirektnoj uključenosti u demokratske procese kreiranja vlastite budućnosti kroz uključivanje najšireg korpusa aktera u proces strateškog planiranja;
- aktiviranje i jačanje principa partnerstva koje uključuje općinske vlasti, biznis sektor i nevladin sektor;
- usaglašenost sa svim do sada donijetim strateškim dokumenatima, gdje se prvenstveno misli na : “Srednjoročnu strategiju borbe protiv siromaštva u BiH (PRSP) ” , “Regionalnu strategiju ekonomskog razvoja Ekonomske regije Sjeverozapadna BiH” , “ Strateški plan ekonomskog razvoja Unsko – Sanskog kantona”.

Metodologija rada od strane LWF – a podrazumijevala je identificiranje aktivnih aktera procesa poštujući princip partnerstva, sakupljanje podataka za socio – ekonomsku analizu, SWOT analizu, izjavu o viziji, identificiranje strateških i specifičnih ciljeva, te izradu akcionog plana prioritetnih projekata. Sve prethodno postignuto je kroz plenarne i sektorske radionice (radne grupe), a anketom je podnijelo “sud javnosti”, odnosno građana, da bi za dokument u formi nacrtu bio postignut koncenzus od strane aktivnih aktera.

Smjernice metodologije rada jedan su od priloga ovom dokumentu.

U socio – ekonomskoj analizi pregled je baziran na podacima prikupljenim od uposlenika organa uprave, te javnih ustanova i preduzeća sa područja općine, kao i dostupnim statističkim podacima. Uz svesrdno zalaganje aktera procesa strateškog planiranja, ovo su najpouzdaniji dostupni podaci.

Svjesni smo, s obzirom da je posljednji popis obavljen 1991.godine, te da se u ratnim i postratnim godinama statistici nije pridavao zasluženi značaj, da još ima prostora za određena poboljšanja, razradu i dopunu predočenih podataka. Ukoliko dođe do napretka u sferi pristupa podacima i kvalitete podataka, sigurni smo da će predočena socio – ekonomska analiza biti izvanredan osnov za dodatne razrade tokom godina koje slijede i služiti kao vrijedan instrument za razvojnu strategiju općine.

U SWOT analizu bili su uključeni aktivni akteri procesa strateškog planiranja i to po radnim grupama – sektorski i plenarno. SWOT analiza ukazala nam je na komparativne prednosti općine Bosanska Krupa u odnosu na okruženje.

Integrirana SWOT analiza sastavni je dio ovog dokumenta, dok su sektorske analize dostavljene u prilogu.

Vizija razvoja općine inentificirane je metodom “oluje” u čemu su plenarno učešće uzeli svi aktivni akteri, da bi iz nje na sektorskim radionicama proistekli strateški i specifični ciljevi razvoja za svaki sektor.

Svoj sud o dokumentu dala je najšira javnost, odnosno građani putem ankete. Anketa je izvršena na bazi reprezentativnog uzorka od približno 10 % ukupnog broja stanovnika, pri čemu su u pogledu polne, starosne, nacionalne, kvalifikacione strukture, te lokacije, radnog angažmana i statusa, ravnomjerno zastupljene sve kategorije stanovništva.

Izvod iz rezultati ankete sastavni je dio ovog dokumenta, dok su detaljni rezultati sumarno i po mjesnim zajednicama dostavljeni u prilogu.

Zadatak sastavljanja operativnog plana (liste prioriternih projekata) veoma je osjetljiv, jer postoji rizik da se pretvori u listu nereálnih želja, a čega se postaje svjesno tek izradom detaljnog akcionog plana (pisanja prijedloga projekata). To u momentu kad su potrebe u bilo kojoj općini u Bosni i Hercegovini velike, nerijetko daleko veće od mogućnosti, nije lako izbjeći.

U principu prijedlozi projekata, izuzev što moraju doprinijeti približavanju strateškim ciljevima i/ili ostvarenju specifičnih ciljeva, treba da budu ostvarivi, racionalni, ekonomski opravdani, da podrazumijevaju vladino – privatno – nevladino partnerstvo, te da podržavaju politiku zajednice po pitanju okoliša i ravnopravnosti.

Kako je ovaj dokument prvi napor ka razvojnom preusmjerenju općine, to se po pitanju projekata izvjesno nije odbranio od “iskrica” nereálnosti, što ne treba posmatrati u negativnom kontestu, već kao podstrek za preispitivanje želja i mogućnosti, te njihovog kontinuiranog uslađivanja sa potrebama.

Neophodno je napomenuti da su svi aktivni akteri procesa strateškog planiranja prošli kratku edukaciju o pisanju prijedloga projekta po metodologiji Evropske unije, sa posebnim osvrtom na logični radni okvir (LRO), kao sažetak projekta. To je rezultiralo izradom LRO za dio prioriternih projekata koji se nalaze u prilogu ovom dokumentu.

Nacrt “Strateški plan razvoja općine Bosanska Krupa” usvojen je konsenzusom od strane aktivnih aktera procesa na plenarnoj konferenciji u augustu 2004.godine.

I na kraju, ne treba zaboraviti da je strateško planiranje “ živ ” proces, odnosno proces koji kontinuirano traje, tako da ovaj “Strateški plan razvoja općine Bosanska Krupa” ne teži da ispuni ambiciozni cilj rješavanja svih problema na području općine, nego je tek prvi korak ka preusmjerenju općine iz sanacionog u razvojni period, sa akcentom na osposobljavanje lokalnih aktera da u budućnosti sami preuzmu, provode i unaprijeđuju započeti proces.

2. SOCIO – EKONOMSKA ANALIZA

2.1. UVOD

Općina Bosanska Krupa jedna je od 8 općina Unsko – Sanskog kantona. Tokom agresije na BiH i Dejtonskim sporazumom došlo je do izvjesnih pomjeranja granica, tako da ona danas zauzima površinu od 561 km², što je 70 % njene prijeratne teritorije, dok je 15 % pripalo novoj općini Bužim i 15 % RS-u (općina Krupa na Uni).

Općina graniči sa općinama : Bihać, Cazin, Bužim, Bosanski Novi i Krupa na Uni (RS) , Sanski Most, Bosanski Petrovac, te sa općinom Dvor u Republici Hrvatskoj.

Administrativno Općina je podijeljena u 23 mjesne zajednice: Mahmić Selo, Jezerski, Pištaline, Otoka – Centar, Otoka – II, Hodžinac, Krupa – II, Krupa – Centar, Zalug, Halkići, Zalin, Arapuša, Veliki Dubovik, Jasenica, Veliki Badić, Ostružnica, Ljusina, Ivanjska, Radić, Suvaja, Gornji Petrovići, Stari Grad i Vranjska.

Općina Bosanska Krupa je teritorijalno smještena u dolinama rijeka Une i Krušnice. Najveći dio grada, kao središte općine, razvio se na prevoju između Huma i Starog grada, na nadmorskoj visini od 176 m n.v., u proširenom dijelu korita rijeke Une.

Na području općine vlada kontinentalna klima, gdje srednja godišnja temperatura iznosi 10,8 ° C, dok je najveća količinom padavina tokom jeseni i proljeća (kad prosjek iznosi 723 mm vodenog stuba / m²) , a snježni period traje 127 dana.

Posebnu karakteristiku Općine čini ljepota rijeke Une, te niz drugih prirodnih ljepota i kulturno – historijskih vrijednosti.

2.2. PRIRODNI RESURSI

Prirodne vrijednosti USK-a, pa samim tim i općine Bosanska Krupa su raznovrsne, specifične i atraktivne.

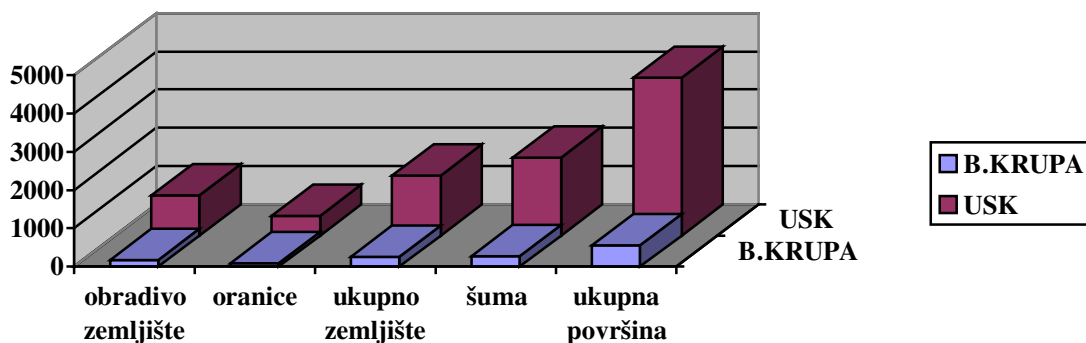
Generalno gledano na području USK prostire se niz visokih planina, od kojih je za općinu Bosanska Krupa, Grmeč najznačajniji.

U rijeku Unu u Bosanskoj Krupi ulijeva se više manjih rijeka i potoka, od kojih je najznačajnija Krušnica. Pored toga značajna osobenost je i Crno jezero.

Usporedno gledano stanje zemljišta i šume na području USK i općine Bosanska Krupa je sljedeće :

	Zemljište			Šuma	u km ²	
	Obradivo	Oranice	Ukupno		Zemljište + šuma	Ukupna površina
B.Krupa	168,85	91,90	260,75	270,00	530,75	561
USK	1.046,81	517,48	1.564,29	2.029,00	3.593,29	4.125

Značajna nalazišta minerala i ruda na području Općine B.Krupa su sljedeća :

Mineral / ruda	Lokacija	Nalazište / količina
dolomit	Ilića Do	1.379.000 m ³
dolomit	Zloimenjak	nepoznato
krečnjak	Ivanjska	912.000 m ³
gips	Arapuša, Mahmić Selo, Majkić Japra	nepoznato
boksit	Suvaja, Šolaja	nepoznato
boksit	Vršak, Risovac	nepoznato

2.3. STANOVNIŠTVO

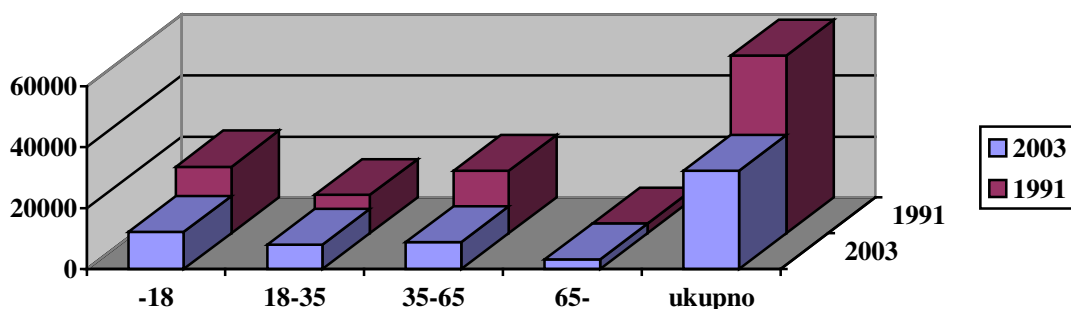
Demografska slika na području Općine Bosanska Krupa je sljedeća :

	1991	2001	2002	2003
UKUPNO	58.212	29.299	29.423	32.400

Sa stanovišta nacionalne strukture gledano većinu stanovnika činili su i čine Bošnjaci, a sa stanovišta polne strukture možemo konstatirati da je procentualna zastupljenost žena i muškaraca uravnotežena.

Starosna struktura je sljedeća :

Starosna struktura Bosanska Krupa	do 18		18 - 35		35 -65		65 i više		Ukupno
		%		%		%		%	
1991.	21.924	38	12.552	22	20.591	35	3.145	5	58.212
2003.	12.192	38	8.100	25	8.927	27	3.223	10	32.400

Karakteristično za Bosansku Krupu jeste da ima skoro upola manji broj stanovnika u odnosu na 1991.godinu, te prosječnu gustinu naseljenosti samo 57,75 stanovnika / km².

Broj stanovnika u poslijeratnom periodu ima trend rasta, koji je iz godine u godinu sve značajniji. Tako da se broj stanovnika 2002./2001.godinu povećao za 0,42 %, a 2003./2002.godinu čak 10,12 %.

Broj domaćinstava je 7.352, a u prosjeku broj članova domaćinstva je 4,4.

2.4. ZAPOSLENOST / NEZAPOSLENOST

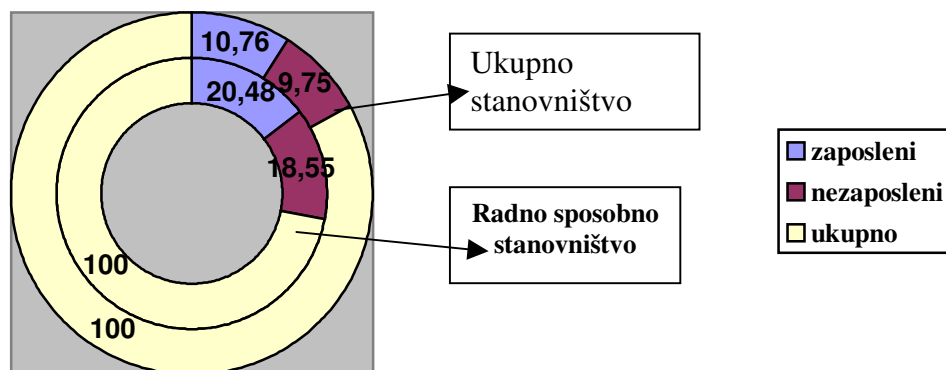
Broj zaposlenih je 3.488, od čega u privredi 3.188, a vanprivrede 300 osoba, što je 10,76 % od ukupnog stanovništva, odnosno 20,48 % od radno sposobnog stanovništva.

Broj nezaposlenih lica je 3.160, što je 9,75 % od ukupnog stanovništva, odnosno 18,55 % od radno sposobnog stanovništva.

Stopa zaposlenosti je 20,48 %, (Broj zaposlenih x 100 / radno aktivno stanovništvo).

Stopa nezaposlenosti je 47,53 % (Broj nezaposlenih x 100 / zaposleni + nezaposleni).

Strukturalno najveći broj nezaposlenih čine osobe bez stručne spreme, zatim slijede osobe sa SSS i KV radnici, dok je broj nezaposlenih VKV radnika, VŠ i VSS zanemariv.

2.5. INFRASTRUKTURA

2.5.1. PROMET

Najznačajnije drumske (cestovne) komunikacije na području općine su : dionice magistralnog puta M 14 i M 14-2, te dionica regionalnih puteva R – 401, R – 402, R – 404, R – 405.

Pored toga na području općine je preko 100 km lokalnih puteva i preko 26 km gradskih ulica od kojih je u 2004.godini većina pravaca u aktivnoj sanaciji i izgradnji, ali koji su nedovoljno obilježena horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, naročito ulice na području grada B.Krupa, B.Otoke, te drugih većih mjesnih zajednica.

PUTNI PRAVCI					
R. Br.	OZNAKA PUTA	PUTNI PRAVAC	VRSTA KOLOVOZA	UKUPNO DUŽINA km	ŠIRINA KOLOVOZA m
1.	Magistralni put M – 14	Bihać – Bosanski Novi Grmuša – Otočko polje	Asfalt	27,20	6,5
2.	Magistralni put M – 14-2	Bosanska Krupa – Petrovac Lipik (Krupa) – 27 km	Asfalt 7,6 km Makadam 19,4 km	27,00	6,5
			UKUPNO	54,20	
3.	Regionalni put R – 401	Bosanska Otoka – Bužim Otoka – Babinac (Baštra)	Asfalt	9,60	6,0
4.	Regionalni put R – 402	Ljusina – Cazin Ljusina – Pištaline (križ)	Asfalt	9,40	6,0
5.	Regionalni put R – 404	B.Krupa – Arapuša – B.Novi Govedarnica – Arapuša	Makadam Put u izgradnji	14,00	4,5
6.	Regionalni put R – 405	B. Krupa – S. Most Čardak – Benakovac	Asfalt	16,60	6,0
			UKUPNO	49,60	
7.	Lokalni put	Orasi – Šabić	Makadam Put u izgradnji	10,00	4,0
8.	Lokalni put	Pučenić – Zalin – V.Dubovik	Makadam Put u izgradnji	17,00	4,0
9.	Lokalni put	Jezerški križ – Mahmića most	Asfalt	16,00	4,5
10.	Lokalni put	Pištaline – Oraščani	Asfalt	4,00	4,0
11.	Lokalni put	B.Krupa – Perna – Pištaline	Makadam	7,00	4,0
12.	Lokalni put	Halkići – Manda	Makadam	11,00	3,5
13.	Lokalni put	Otoka – Crkvina	Makadam	5,00	3,5
14.	Lokalni put	Otoka – Glodna	Makadam	14,00	3,5
15.	Lokalni put	Halkići – Šabići	Makadam	4,50	4,0
16.	Lokalni put	Voloder – Jezerški	Makadam	9,00	3,5
17.	Lokalni put	Ostrožnica – M.Badić	Makadam	4,00	3,5
18.	Lokalni put	Otoka – Vrletanica	Asfalt	4,00	3,5
			UKUPNO	105,50	
			UKUPNO	209,30	

GRADSKE ULICE					
R. Br.	NAZIV ULICE	ODVIJANJE SAOBRAĆAJA	VRSTA KOLOVOZA	DUŽINA km	ŠIRINA KOLOVOZA m
BOSANSKA KRUPA					
1.	Sokak	Jednosmjerno	Asfalt	1,00	6,0
2.	Patriotske lige	Jednosmjerno	Asfalt	1,70	5,0
3.	R.ul. Đ.Čauševića	Dvosmjerna	Asfalt	0,90	6,0
4.	Rasima Redžića	Dvosmjerna	Asfalt	0,40	4,5
5.	Pazadžik	Dvosmjerna	Asfalt	1,00	4,5
6.	Kolodvorska	Dvosmjerna	Asfalt	1,60	4,0
7.	Branioca grada	Dvosmjerna	Asfalt	2,80	5,0
8.	Prvomajska	Dvosmjerna	Asfalt	1,50	5,0
9.	Dana nezavisnosti	Dvosmjerna	Asfalt	1,00	5,0
10.	Proleterska	Dvosmjerna	Asfalt	1,20	5,0
11.	Hodžinac	Dvosmjerna	Makadam	1,40	4,5
12.	Gazijska	Dvosmjerna	Makadam	2,00	4,5
13.	Lipik	Dvosmjerna	Asfalt	0,80	4,0
14.	Omladinska	Dvosmjerna	Asfalt	0,60	4,0
15.	Mirsada Crnkića	Jednosmjerna	Asfalt	0,50	4,5
16.	Trg Oslobođenja	Dvosmjerna	Asfalt	0,20	7,0
17.	Šehidska	Dvosmjerna	Asfalt	0,35	5,0
18.	Izeta Nanića	Dvosmjerna	Asfalt	0,20	5,5
19.	Starigradska	Dvosmjerna	Asfalt	0,20	5,0
20.	Gimnazijska	Dvosmjerna	Asfalt	0,20	5,0
21.	Vahida Maglajića	Dvosmjerna	Asfalt	0,30	5,0
BOSANSKA OTOKA					
1.	Novo naselje	Dvosmjerna	Asfalt	0,70	5,0
2.	Unska	Dvosmjerna	Asfalt	1,60	4,0
3.	Voloder	Dvosmjerna	Asfalt	2,50	4,0
4.	Radnička	Dvosmjerna	Makadam	2,00	3,5
UKUPNO				26,65	

Na osnovu podataka MUP-a na području općine registrovano je ukupno 8.424 vozila, i to :

- autobusa	40
- teretnih vozila	495
- putničkih vozila	7.553
- traktora	240 (iako je stvarni broj znatno veći)
- motora	96.

Općinom prolazi dionica tzv. Unske pruge – normalnog kolosijeka, koja spaja Zagreb i Split. Pruga je izgrađena 1920.godine i još uvijek je u funkciji. Pruga je elektrificirana, ali su elektrifikacija i prateći objekti porušeni i/ili jako oštećeni uslijed ratnih dejstava.

U gradu su i tri industrijska kolosijeka : ŠIP “Una”, ZZ “Brazda” i “Vatreni mlin”.

2.5.2. VODOOPSKRBA

2.5.2.1. Potrebne količine vode

Gradskim vodovodnim sistemom upravlja JKP "10. juli" Bosanska Krupa i ono vodom snabdijeva preko 4.100 domaćinstava.

Ukupna količina vode koju ovo preduzeće zahvata i pumpa sa svojih izvora iznosi 102 litra u sekundi. Ova količina vode je prosječna količina vode u toku cijele godine. Tokom čitave godine sistem radi bez redukcija i obustava.

Sistem je podijeljen u sedam zona u koje se pumpaju sljedeće količine vode :

- Krupa I – zona I	63,0 l/sec
- Krupa II – zona II	23,5 l/sec
- Otoka – zona III	12,0 l/sec
- Ostružnica (lokalni vodovod) – zona IV	1,5 l/sec
- Veliki Badić – zona V	1,5 l/sec
- Ljusina – Hasanagić Selo – zona VI	0,5 l/sec
- Crkvina – zona VII	0,5 l/sec

Pomenute količine vode zahvataju se sa sljedećih vodocrpilišta :

- Ade
- Luke
- Zidina
- Dobrović

Tendencija je da vodocrpilište Ade bude glavno vodocrpilište za općinu Bosanska Krupa.

2.5.2.2. Kvalitet vode

Kontrola kvaliteta uzoraka sirove vode, kao i uzoraka vode sa mreže izvršena u toku 2002.godine pokazivala je da nema većih zagađenja, kako na sirovoj vodi, tako ni na vodi, na kojoj je izvršena dezinfekcija, osim u zonama III, VI, VII, koje se snabdijevaju sa izvorišta Zidine. Ovo izvorište kontaminirano je i analize pokazuju povećanje koncentracije amonijaka. Radi toga ovih dana su pri kraju aktivnosti na povezivanju vodovoda B.Krupe i B.Otoke, tako da će i ove zone u narednom periodu imati kvalitetnu vode.

Fizičko – hemijske analize sirove vode na ostalim izvorištima ne pokazuju pogoršanje, osim u nekim slučajevima, gdje dolazi do pojave bakterija svježeg fekalnog porijekla, što ukazuje da instalacije u istim nisu ispravne.

Preduzeće vrši redovnu analizu na 16 mjesta raspoređenih u svim zonama i uzima sirove uzorke vode sa tri izvorišta, osim izvorišta Zidine koje je kontaminirano.

Bez obzira na vremenska pogoršanja izvorišta nisu mijenjala kvalitet.

U posljednjih pet godina u higijensko – epidemiološkoj službi Doma zdravlja Bosanska Krupa nije zabilježen niti jedan slučaj zaraznog oboljenja koje bi upućivalo da je zaraza nastala zbog nekvalitetne vode.

2.5.2.3. Distributivna – odvodna mreža

Distributivni vodovodni sistem Bosanske Krupe je prilično velik (oko 71 km osnovne mreže), a cjevovodi su rađeni od različitih materijala (lijevano željezo, azbestnicement, PVC, PE, čelik, pocinčano i daktinolijevano željezo).

Najstariji dio mreže se nalazi u zoni I, tj. u centru grada, gdje su veliki gubici. U istoj zoni se nalaze dvije vodovodne mreže – stara i nova, koja je izgrađena donacijom EU i stavljena je u funkciju. Međutim, kako se na staroj vodovodnoj mreži nalaze svi priključci, ona je još uvijek u funkciji.

U čitavom sistemu praktično je isti pritisak (PN 7), osim u višim područjima koji se nalaze na sistemu prepumpnih stanica gdje je pritisak različit.

Postoje još neke gradske zone koje nisu obuhvaćene vodovodnim sistemom, a za koje je potrebno izgraditi prepumpne stanice, i to u zoni I – jednu prepumpnu, a u zoni II – dvije prepumpne stanice.

Dužina vodovoda gradske mreže

Cjevovod	Dužina (km)	Profil	Godina izgradnje
Glavni prenosni cjevovod	1,2	350	1984.,1999.
Primarni distributivni sistem	16,0	200	1957. i dalje
	14,0	150	1957. i dalje
	14,0	100	1957. i dalje
	11,0	80	1957. i dalje
Sekundarni distributivni sistem	15,0	50	1957. i dalje
Tercijarni distributivni sistem	20,0	< 50	1957. i dalje
UKUPNO	71,2		

2.5.2.4. Gubici u vodovodnoj mreži

Vodovodni sistem ima veoma velike gubitke, prvenstveno iz razloga dijela lošeg vodovodnog sistema, koji je u funkciji, kao i iz razloga povećanja pritiska u mreži koje je došlo puštanjem u rad bazena Hum kapaciteta 2.000 m³.

Pored toga veliki gubitak je netehničkog karaktera, tj.krađa vode, koju je veoma teško uredovati, jer većina kućnih priključaka ima dupli sistem napajanja, redovni i vanredni, koje je teško otkriti.

Sljedeći problem su kolektivni stambeni objekti, gdje su velike migracije stanara koji napuštajući objekat većinom ostavljaju neispravnu instalaciju, što uzrokuje velike gubitke.

2.5.3. OTPAD

Otpad je u nadležnosti JKP “ 10. Juli” Bosanska Krupa.

2.5.3.1. Otpadne vode - kanalizacija

Otpadne vode iz domaćinstva uvezane su u kanalizacioni sistem samo u užoj gradskoj zoni, a ukupna dužina kanalizacione mreže iznosi samo 7.290 m. Ovaj sistem nema izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Sve ostalo područje općine problem otpadnih voda rješava septičkim jamama, koje po pravilu nisu propisno izgrađene.

Problem kanalizacije se izvjesno može smatrati najvećim infrastrukturnim problemom na području općine Bosanska Krupa.

Nakon rata veliki dio kanalizacione mreže je začepljen, a komunalno preduzeće ne posjeduje adekvatnu mehanizaciju za čišćenje kanalizacije.

Za Bosansku Otoku se čak može reći da nema kanalizaciju primjerenu urbanom naselju.

Budući da su mnogi kanalizacioni vodovi nekvalitetno izgrađeni i postoji istjecanje fekalnih voda iz njih, postoji potencijalna opasnost kontaminiranja podzemne pitke vode.

Također, na području Općine ne postoje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, već se one direktno ispuštaju u ricijent.

Skoro sve površinske vode koje se prikupljaju sa javnih površina su spojene na gradske fekalne kolektore, što čini mješoviti sistem odvodnje otpadnih voda.

Najveći nedostatak postojećeg sistema je što se u toku zimske službe abrazivni materijal nakuplja u uličnim slivnicima i kanalizaciji.

Da bi se prevazišli ovi problemi neophodno bi bilo : obnoviti i prilagoditi postojećem stanju idejni projekat kanalizacije za grad B.Krupa, uraditi takav za B.Otoku, te planski rješavati pojedina područja koja bi na kraju činila cjelovit i povezan sistem. Također, bi bilo nužno u naseljima seoskog karaktera pokrenuti rješavanje odvodnje otpadnih voda barem u tolikom obima da se zaštite njihova lokalna izvorišta, te spriječi moguće izbijanje epidemija.

2.5.3.2. Kruti otpad

Kruti otpad odvozi se organizirano iz gradske zone Bosanske Krupe i Bosanske Otoke, dok na ostatku općine nije organizovan odvoz krutog otpada. Odveženi otpad deponuje se na deponiji Krivodol, koja je udaljena cca 12 km od B.Krupe.

Deponija zauzima površinu od 1,8 Ha i kapaciteta je 165.000 m³ otpada, a koristi se od polovine 2000.godine, kao zajednička deponija za općine Cazin, Bužim i Bosanska Krupa.

Na ovoj deponiji se odlaže samo kućno smeće iz domaćinstava i ustanova, dok se opasni otpad (medicinski, hemijski, itd.) na njoj ne tretira.

Prema procjenama komunalnog preduzeća deponija je napunjena oko 50 % i sa ovakvom dinamikom punjenja biće iskorištena do kraja 2006.godine.

JKP raspolaže sa sljedećom opremom za prikupljanje smeća :

- kamioni smećari 2 kom,
- podizač kontejnera 1 kom,
- kontejneri V =1.100 l 40 kom,
- kontejneri V = 5 m³ 20 kom.

Veliki problem je neophodna sanacija aktivnih i pasivnih divljih deponija, čiji broj, nažalost svakodnevno raste.

JKP planira do kraja godine uvesti moderniji sistem prikupljanja i razdvajanja krutog otpada, te da s tim stvori pretpostavke za reciklažu plastike, papira, stakla i metala.

2.5.4. ELEKTROENERGETSKI SISTEM

Distributer električne energije je JP Elektrodistribucija .

Na području općine Bosanska Krupa nalazi se HE Krušnica kapaciteta 0,5 MW. Slijede podaci o stanju elektroenergetskog sistema :

Dalekovodi

Broj dalekovoda	130
Ukupna dužina nadzemne mreže (km)	182,46909
Dužina 35 kV nadzemne mreže (km)	12,531
Dužina 20 kV nadzemne mreže (km)	117,61109
Dužina 20 kV nadzemne mreže (km) pod radnim naponom 10 kV	117,61109
Dužina 20 kV dalekovoda u mreži 10kV (%)	64,46
Dužina 10 kV nadzemne mreže (km)	52,322
Broj DV koji su funkciji	110
Dužina nadzemne mreže koja je u funkciji (km)	156,022
Broj DV koji nisu u funkciji	17
Dužina nadzemne mreže koja nije u funkciji (km)	26,447

Trafostanice

Ukupan broj TS 10(20) /0,4 kV	188
Ukupno instalisana snaga (MVA)	34
Broj TS sa radnim primarnim naponom 10 kV	187
Broj TS sa nominalnim primarnim naponom 20 kV	177
Broj TS široke potrošnje	152
Broj industrijskih TS	29
Broj TS mješovite potrošnje	6
Broj TS u vlasništvu ED	156
Broj TS u vlasništvu trećih lica	31
Broj TS koje su u funkciji	160
Broj TS koje nisu u funkciji	27
Ukupan broj transformatora	193
Broj stubnih TS	153
Broj kablovskih TS	35

SN kablovi – podzemni dalekovodi

Broj SN kablova	28
Ukupna dužina SN kablovske trase – nazivni napon (km)	7,176
Dužina 35 kV kablovske trase – nazivni napon (km)	7,176
Dužina 20 kV kablovske trase – nazivni napon (km)	7,176
Dužina 10 kV kablovske trase – nazivni napon (km)	7,176
Dužina 35 kV kablovske trase – radni napon (km)	7,176
Dužina 20 kV kablovske trase – radni napon (km)	7,176
Dužina 20 kV kablovske trase – radni napon 10 kV(km)	7,176
Procenat dužine 20 kV kablovske trase u 10 kV mreži (%)	100
Dužina 10 kV kablovske trase – radni napon (km)	7,176
Broj SN kablova koji su u funkciji	26
Dužina SN kablovske trase koja je u funkciji (km)	6,786
Broj SN kablova koji nisu u funkciji	2
Dužina SN kablovske trase koja nije u funkciji (km)	0,390
Dužina kablovske mreže sa PVC izolacijom (km)	0,340
Procenat kablova sa PVC izolacijom u dužini SN mreže (%)	4,74
Dužina kablovske mreže sa izolacijom od umreženog polietilena (km)	6,836
Procenat kablova sa izolac. od umreženog polietilena u dužini SN mreže (%)	95,26
Dužina trase jednožilnih kablova (km)	6,836
Procenat jednožilnih kablova u dužini SN mreže (%)	95,26

Potrošači

Tarifa – kategorija – grupa		Broj
VISOKI NAPON	Potrošnja na 110 kV	-
	Potrošnja na 35 kV	-
	Potrošnja na 10 kV	12
	Ukupno visoki napon	12
NISKI NAPON	Domaćinstva	
	I tarifna grupa	5.503
	II tarifna grupa	1.849
	Ukupno domaćinstva	7.352
	Ostala potrošnja	
	I tarifna grupa	4
	II tarifna grupa	535
	Javna rasvjeta	53
	Ino-potrošači	-
	Ukupno ostali potrošači	592
Ukupno niski napon	7.944	
SVE UKUPNO		7.958

2.5.5. TOPLOTNA ENERGIJA

Za grijanje se najčešće koristi kruto gorivo (drvo, ugalj), tečno gorivo (nafta, mazut) i električna energija.

Općina nema generalno riješen sistem toplane i toplovoda, odnosno centralnog grijanja.

2.5.6. TELEKOMUNIKACIJE

Telekomunikacioni sistem se sastoji od fiksne i mobilne telefonije, a glavni distributer je BH Telekom.

Stanje postojeće telekomunikacijske mreže je sljedeće :

Mjesto	Tip centrale	Instalisani kapacitet	Broj korisnika	Iskorištenost kapaciteta
Bosanska Krupa	Stara	4.096	2.709	66,14
Bosanska Otoka	Savremena	1.112	801	72,03
Jezersko	Savremena	792	687	86,74
Mahmić selo	Savremena	568	345	60,74
Pištaline	Savremena	392	379	96,68
Arapuša	Savremena	120	80	66,67
UKUPNO	-	7.080	5.001	70,64

Planirana izgranja kapaciteta za naredne dvije godine je :

Mjesto	Godina
Veliki Badić	2004.
Jasenica	2005.
Ljusina	2005.
Baštra	2005.
Halkići	2005.
Krčane	2005.
Ivanjska	2006.
Zalug	2006.
Radić	2006.

Ovim bi se stvorila mogućnost da svako domaćinstvo na području općine bude priključeno na fiksnu telefonsku mrežu.

2.6. OBRAZOVNI SISTEM

Na području općine Bosanska Krupa egzistiraju 4 osnovne škole sa područnim školama i 2 srednje škole. Struktura obrazovnih institucija je sljedeće :

Tip škole	Broj učenika			Kapacitet	% iskorištenja	Broj nastavnika		
	Muški	Ženski	Ukupno			Redovni	Saradnici	ukupno
Osnovna	1.879	1.764	3.643	4.820	75,58	150	0	150
Gimnazija	97	230	327	500	65,40	14	6	20
Srednja mješovita škola	590	247	837	1.000	83,70	29	6	35
Ukupno	2.556	2.241	4.807	6.320	78,06	193	12	205

2.7. ZDRAVSTVENE INSTITUCIJE

Na području općine stanovništvo ostvaruje prvenstveno primarnu i dio sekundarne zdravstvene zaštite u Domu zdravlja Bosanska Krupa sa zdravstvenim stanicama i ambulantama. Veći dio sekundarne zdravstvene zaštite ostvaruje su u Kantonalnoj bolnici " Dr. Irfan Ljubijankić" u Bihaću. Najviše pokazatelja o stanju u zdravstvenoj zaštiti vidi se iz tabele koja slijedi.

	1991.	2003.
Ljekari	33	19
Stomatolazi	10	5
Viši i srednji medicinski radnici	129	68
Bolesničke postelje	20	20
Broj stanovnika po ljekaru	1.764	1.557
Broj stanovnika po stomatologu	5.821	5.916

2.8. SOCIJALNA ZAŠTITA

Poslove iz ove oblasti obavlja JU Centra za socijalni rad, kao organa starateljstva na području općine Bosanska Krupa. Osnovna djelatnost ove Ustanove je zadovoljavanje potreba građana iz oblasti socijalne i dječije zaštite, kao i drugi poslovi koji su propisani Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom, Porodičnim zakonom i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

JU Centar za socijalni rad pruža usluge svim građanima koji se povremeno ili stalno nalaze u stanju naglašene socijalne potrebe, bilo da se radi o novčanoj pomoći, smještaju u odgovarajuće ustanove ili porodice, kao i savjetodavni stručno – socijalni rad, koji je namijenjen svim kategorijama stanovništva koji se nađu u situaciji da ne mogu funkcionirati bez pomoći društvene zajednice.

Prava iz socijalne zaštite u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su :

- novčana i druga materijalna pomoć,
- osposobljavanje za život i rad,
- smještaj u druge porodice,
- smještaj u ustanove socijalne zaštite,
- usluge socijalnog i drugog stručnog rada,
- kućna njega i pomoć u kući,
- drugi oblici socijalne zaštite.

Broj stanovnika koji su obuhvaćeni sa prva četiri navedena prava iz socijalne zaštite je oko 400 korisnika.

Broj korisnika za ostala tri prava je 2.975 korisnika.

2.9. KULTURA

Po pitanju kulture stanje na području općine Bosanska Krupa nije zadovoljavajuće, ali su očigledni pozitivni trendovi.

Na području općine postoje dvije kino – sale, koje nisu u funkciji (Dom kulture B.Krupa i Otoka).

Ipak, kino predstave, pozorišne predstave, kao i druge kulturne manifestacije odvijaju se u maloj sali Doma kulture, koja je sanirana 2001.godine, i čiji je kapacitet 180 posjetitelja.

Na području općine uspješno egzistiraju dva kulturno umjetnička društva.

2.10. SPORT

Na području općine Bosanska Krupa trenutno djeluje i radi 19 sportskih organizacija (klubovi, društva, udruženja, savezi, ...), i to

A) 11 klubova u takmičarskom sprtu :

- 4 nogometna kluba (NK “Bratstvo”, NK “Sloga” – Otoka, NK “Željezničar”, NK “Jezerki” – Jezerski)
- 1 karate klub (KK “Una” Bosanska Krupa)
- 1 kick – boxing klub (“Otoka”)
- 1 košarkaški klub (KK “Bratstvo”)
- 1 rukometni klub (ŽRK “Magram”)
- 1 odbojkaški klub (OK “Una”)
- 1 šahovski klub (ŠK “Bosanska Krupa)
- 1 tavlaklub (TK “Una”)

B) 8 sportskih udruženja, društava i saveza :

- sportsko društvo “Bratstvo” Bosanska Krupa (sa udruženih 7 klubova)
- 3 sportska udruženja (Udruženje sportskih ribolovaca “Krušnica” Bosanska Krupa, Udruženje sportskih ribolovaca “Otoka”, “SSRI –511 Bosanska Krupa za invalidski sport”)
- društvo pedagoga tjelesnog odgoja,
- ronilački klub “Slap”
- lovačka društva i udruženja,...

a svi su udruženi u Sportski savez Bosanska Krupa.

U klubovima takmičarskog sporta aktivno se bavi oko 1.200 sportista uzrasta seniora, juniora, kadeta i pionira, koji su uredno registrovani za svoje klubove i udruženja.

U oblasti sportske rekreacije građana, školskog sporta i sportsko – rekreativnih takmičenja, turnira i manifestacija, povremeno se uključuje i takmiči 3.000 – 4.000 učesnika.

U radu sportskih organizacija angažovano je 25 trenera, pedagoga i drugih stručnih lica licenciranih od strane strukovnih sportskih saveza i škola.

U Bosanskoj Krupi organizovano rade sljedeće sportske škole Omladinska škola nogometa “Željezničar”, Omladinska škola nogometa “Bratstvo” i Omladinska škola nogometa “Sloga” sa učlanjenih 500 nogometaša uzrasnih kategorija pioniri, kadeti i juniori.

Najbolje rezultate trenutno postižu : ŽRK “Magram” B.Krupa – premijer liga BiH i NK “Bratstvo” B.Krupa – II nogometna liga FBiH – zapad .

Trenutno su na području općine u funkciji sljedeći sportski objekti i tereni :

- nogometni stadion sa dva travnata terena na SRC”Ade” Bosanska Krupa,
- nogometno igralište u MZ Bosanska Otoka,
- nogometno igralište u MZ Jezerski,
- nogometno igralište u MZ Jasenica,
- školske sportske dvorane (ukupno 5, 3 u gradi i po jedna u Otoci i Jezerskom),

- stadion sportskih igara "Ade" (betonsko – asfaltna podloga),
- stadion sportskih igara "Gimnazija" (betonsko – asfaltna podloga),
- sportska igrališta pri osnovnim školama (betonsko – asfaltna podloga).

Općina Bosanska Krupa od 1971.godine ima projektovan, a od 1979.godine u cjelosti idejno i izvedbeno razrađen projekat Sportsko – rekreacioni centar "Ade" sa korisnom površinom oko 70.000 m². SRC "Ade" se nalazi u centru grada i omeđen je sa dvije rijeke (Una i Krušnica). Pristup mu je obezbjeđen za sve vrste prijevoznih sredstava sa izgrađenim betonskim mostom. Na osnovu usvojene projektne dokumentacije izgradnje sportskih objekata i terene planirana je izgradnja više kapitalnih sportskih objekata kao što su : gradska sportska dvorana sa kuglanom i strjelištem, otvoreni olimpijski bazen sa turističkim sadržajem, objekti za razvoj takmičarskog sporta i sportske rekreacije.

Od prethodnog do 1982.izgrađeni su : nogometni stadion sa dva nogometna igrališta i centar za male sportove na otvorenom.

Ključnu tačku za dalji razvoj sporta u Bosanskoj Krupi čini izgradnja nedostajuće sportske dvorane, što je i prioritet u ovoj oblasti.

Pored toga u razvojne planove neophodno je uvrstiti i :

- vraćanje u funkciju ratom oštećenih i opljačkanih sportsko – rekreativnih objekata,
- ostale sportske sadržaje u SRC "Ade",
- zimski rekreativni centar "Jasenica" (sa skijalištima i lovištima, kros stazama, sportskim terenima, i sl.)
- izletišta Šujnovac, Vrelo Krušnice, Kapetanovo i Crno jezero, itd.

2.11. PRIVREDA

Privreda Općine Bosanska Krupa nalazi se u izuzetno teškom stanju. Kao i u USK, pa i šire u FBiH, odnosno cijeloj BiH, privreda je opterećena :

- posljedicama ratnih razaranja,
- nezadovoljavajuće provedenim procesom privatizacije,
- nedefinisanim, nestabilnim i neujednačenim pravnim sistemom,
- nestabilnim političkim sistemom,
- nepovoljnim kreditnim aranžmanima,
- nedovoljnim ulaganjima, osobito stranim investicijama.

Na području općine trenutno je registrovano 605 privrednih društava i 257 samostalnih obrtnika.

Pozitivni primjeri privrednika koji ostvaruju dobre i zapažene rezultate, su po oblastima:

- **drvena industrija :**
  - "Smrča" , doo
  - "Jela Grmeč" , doo
  - "HNK"

- **metalna industrija :**
  - “ZAH”, doo
  - “Bori”, doo

- **građevinarstvo :**
  - “BC gradnja”, doo

- **poljoprivreda :**
  - “Perna F ” (farma krava)
  - “ZZ Grmeč” (farma koza)

Ne smije se zanemariti niti eksploatacija rude boksita, te da je sjedište preduzeća od kantonalnog značaja “Unsko – Sanske šume” locirano na području Bosanske Krupe.

Ne zanemarujući tradicionalne proizvodnje očigledno je da se poseban akcenat u razvoju općine mora staviti na poljoprivredu i turizam, te ih ovdje izdvajamo.

2.11.1. POLJOPRIVREDA

Općina Bosanska Krupa posjeduje značajan potencijal za poljoprivrednu proizvodnju, koji nije dovoljno iskorišten i gdje treba, sudeći prema pokazateljima, tražiti jednu od svojih razvojnih šansi.

Prema pokazateljima ovo područje je izuzetno pogodno za stočarstvo (posebno uzgoj goveda i ovaca), te za uzgoj krmnog bilja, proizvodnju krompira, ali i povrtlarskih kultura uz primjenu savremenih agro – tehničkih mjera.

Sadašnje stanje je sljedeće

Poljoprivredne površine	Ukupno	Obradiva površina							
		Ukupno	Oranice i bašte	Voćnjaci	Vinogradi	Livade	Pašnjaci	Ribnjaci	Trstenici
	27.794	21.584	16.855	474	-	4.225	6.210	-	-

Stočni fond	Goveda		Ovce		Svinje	Konji	Koze	Kokoši	Košnice pčela
	Krave i ste.junice	Muzne krave	Za priplod	Muzne ovce					
	5.000	4.000	5.000	1.500	750	150	700	30.000	2.000

U 2004.godini je krenula intenzivna proizvodnja povrća u plastenicima – 18 plastenika.

Posebno je značajna proizvodnja mlijeka na kooperantskoj osnovi za poznatog kupca

Mljekara	Količina (l/god.)	Broj kooperanata
MEGLE Bihać	2.366.064	724
MILEX Jezerski	715.016	240

Ne treba zanemariti podatak da se oko 4.000 domaćinstava bavi poljoprivredom, dakle ona utiče na primanja i život za više od 17.000 stanovnika a da oko 1.600 domaćinstava živi samo od poljoprivrede, dakle cca 7.000 stanovnika.

2.11.2. TURIZAM

Zahvaljujući prirodnim ljepotama kojima je izuzetno obdarena, te još uvijek u znatnoj mjeri očuvanoj i nezagađenoj okolini Bosanska Krupa pruža niz izvanrednih mogućnosti za razvoj više vidova turizma

- seoski turizam
- lovni i ribolovni turizam
- eko – turizam
- omladinski turizam...

Najznačajniji potencijali s tog aspekta su : Una, Krušnica, Hum, Perna i Grmeč.

2.12. ZAKLJUČAK

- Za općinu Bosanska Krupa možemo reći da spada u red srednje razvijenih općina. Stanje razvijenosti na nivou općine je relativno ravnomjerno za cijelo području, s tim da se neznatno ističu urbane sredine Krupa - grad i Otoka.
- Opće stanje koje se ogleda kroz stanje životnog standarda daleko je ispod prosijeka FBiH, koji je opet izuzetno nizak u odnosu na susjednu Hrvatsku i Evropsku uniju.
- Općina Bosanska Krupa raspolaže značajnim prirodnim resursima (zemljište, šuma, rude i minerali, vodni potencijal, ...) koji nisu dovoljno iskorišteni .
- Došlo da značajne promjene u broju stanovnika u odnosu na 1991.godinu, a što je uslovljeno teritorijalnim cijepanjem prijeratne općine na tri općine (Bosanska Krupa, Bužim i Krupa na Uni). Ovaj podatak ne upućuje na stvarno stanje, jer se od 1996.godine bilježi lagani porast broja stanovnika, koji u 2003.godini u odnosu na 2002.godinu postaje značajan, odnosno pozitivan trend broja stanovnika u periodu poslije rata do danas.
- Značajna komparativna prednost ove općine u odnosu na USK, BiH i šire jeste u tome što je stanje čovjekove okoline još uvijek nezagađeno što daje mogućnosti, uz izvanredne prirodne resurse, za razvoj poljoprivrede, prvenstveno proizvodnju zdrave hrane, te razvoj turizma i drugih privrednih grana koje se naslanjaju na poljoprivredu i turizam.
- Socio – ekonomska analiza, a na šta direktno upućuje prethodna konstatacija identificirala je sektore razvoja za općinu Bosanska Krupa kojima treba posvetiti posebnu pažnju, a to su : institucionalni razvoj, ekonomski razvoj, društveni razvoj, prostorno – planiranje i urbani razvoj i ekološki razvoj, odnosno zaštita čovjekove okoline.

3. SWOT analiza

SWOT analiza je ključno sredstvo za određivanje komparativnih prednosti posmatrane zajednice, koja promovira integralni razvoj kroz jedinstvenu razvojnu viziju, upućuje na razvojne ciljeve i prioritete, te vodi aktere procese strateškog planiranja ka konsenzusu, kao prihvaćenom metodu postizanja jedinstvenih, zajedničkih stavova.

Elementi SWOT analize su snage i slabosti, kao unutarnji faktori, te mogućnosti i prepreke, kao vanjski faktori.

Snage su elementi koji posmatranoj zajednici daju komparativne prednosti i čine tu zajednicu primamljivom za život i cjelokupne životne aktivnosti.

Slabosti su faktori ili trendovi koji su ograničenja (i to unutarnja, na primjer : etičko, tradicijski, i sl.) za razvoj.

Mogućnosti su stanja koja čine lakšim ili mogućim razvoj komparativnih prednosti.

Prepreke su nepovoljni trendovi koji vode gubitku ili padu konkurentnosti, odnosno općenito razvoja.

SWOT upućuje na jačanje snaga, eliminaciju slabosti, korištenje mogućnostima uz smanjenje do eliminacije prepreka.

Za izradu “Strateškog plana razvoja općine Bosanska Krupa” sačinjene su sektorske SWOT analize prema identificiranim sektorima razvoja : institucionalni, ekonomski, društveni, prostorno planiranje i urbani razvoj i ekološki razvoj (zaštita okoline).

Integralna SWOT analiza je potom sačinjena na osnovu sljedećih selektivnih kriterija :

- opšti značaj,
- komplementarnost,
- sveobuhvatnost,
- izvodljivost,
- ravnopravnost.

INTEGRALNA SVOT ANALIZA

SNAGE

- nivo vlasti najbliži građanima
- politička tradicija
- spremnost za prihvatanje promjena i novina
- geostrateški položaj i komunikacijska povezanost
- prirodni resursi (eko sredina) za razvoj poljoprivrede (voćarstva, stočarstva, ratarstva, pčelarstva), termalne i mineralne vode
- tradicija i iskustvo u metalnoj i drvoprerađivačkoj industriji, građevinarstvu, preradi mlijeka
- turistički resursi i šumsko bogatstvo
- rast privatnog građevinskog sektora sa pratećim uslugama i mali obrt
- tržište rada : obučena i jeftina radna snaga
- razvijeno osnovno i srednje školstvo
- kulturno naslijeđe
- planska dokumentacija iz prethodnog perioda
- ljudski potencijal
- dostignuti nivo organizovanja društvenih djelatnosti
- kulturno umjetnički kapaciteti
- sportski kapaciteti
- zdravstvene institucije
- institucije za socijalnu zaštitu
- ekološki osviješćeni građani
- mladi sa izgrađenom eko kulturom
- relativno očuvana okolina

SLABOSTI

- nedovoljna uključenost građana u tranzicijske procese
- neadekvatan prostor za smještaj organa uprave
- svijest građana teško prihvata promjenu sistema
- slaba ekonomska baza
- nekvalitetna komunikacijska povezanost i nerazvijena infrastruktura
- ograničeno bogatstvo prirodnih resursa
- usitnjenost poljoprivrednih posjeda
- zastarjela znanja i vještine
- neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama
- nerazvijena kultura poduzetništva
- nemogućnost pristupa prirodnim resursima
- loša privredna struktura (uglavnom trgovine i ugostiteljske usluge)
- velika razvojna zaostalost za Kantonom i Federacijom
- nedovoljno razvijena svijest za podršku domaćem proizvodu
- minimalna iskorištenost potencijala prostora
- nedovoljna informisanost o problemima planiranja
- devastacija prostora i objekata usljed ratnih dejstava
- nedostatak stručno osposobljenih kadrova
- tranzicijski proces vlasništva
- etnička razgraničenja
- administrativne barijere
- nekoordiniran rad sa višim nivoima vlasti
- nizak nivo ekološke svijesti jednog dijela stanovništva
- nesprovođenje zakonske regulative
- loš rad inspekcija
- nedovoljno uređeno odlagalište otpada
- nekontrolisana upotreba hemijskih sredstava i PVC ambalaže
- neriješena gradska kanalizacija
- nekontrolisana gradnja na poljoprivrednom i šumskom zemljištu
- uzurpacija obale

MOGUĆNOSTI

- interes donatora
- organiziranje građana
- proizvodnja eko –zdrave hrane
- razvoj finalne prerade drveta (izvoz)
- turizam i prateće usluge i obrti
- viši stepen prerade boksita, gipsa, dolomita, krečnjaka
- intenzivna primarna proizvodnja voća, povrća, meda, i sl.
- šumski plovi i ljekovito bilje
- proizvodnja ribe – ribarski turizam
- sportovi na vodi
- kulturno – vjerski turizam
- aktivno učešće dijaspore u investicionim projektima
- zapošljavanje svršenih studenata
- status «razrušene» općine
- planiranje poduzetničkih zona
- smanjenje taksi koje kontroliše općina
- mala gustina naseljenosti (seoski prostori)
- prirodne različitosti na vrlo malim razdaljinama
- integracija manjih cjelina
- dobra saradnja sa ovlaštenim institucijama u zemlji
- zakonodavno rješavanje statusa oblasti društvenog razvoja (lokalno, kantonalno, federalno, državno)
- horizontalno i vertikalno uvezivanje oblasti društvenog razvoja
- komercijalizacija dijela društvenih djelatnosti
- sticanje statusa ekološka općina
- ograničavanje upotrebe PVC ambalaže
- mogućnost udruživanja sa profitnim sektorom i drugim organizacijama radi ostvarenja zajedničkih interesa

PREPREKE

- «vještački» nivoi vlasti
- loša zakonska regulativa (koncesije, privatizacija)
- složenost administracije
- neefikasan i kompliciran državni aparat
- pravna nesigurnost ulagača
- nedovoljan pristup investicijama
- visok stupanj sive ekonomije
- skupe usluge PTT, elektro i sl.
- visoke takse, kamate i sl.
- sporost reformi u svim sferama života
- nedostatak značajnih zakonskih rješenja
- nekorištenje informatičke tehnologije
- neadekvatna zastupljenost općine u projektima strateškog razvoja Kantona, Federacije, ...
- nepostojanje Prostornog plan Kantona
- višestranačka neusuglašenost
- loša baza podataka
- finansijske mogućnosti lokalne zajednice
- uzurpacija prostora
- bespravna gradnja
- nedovoljna motivisanost za organizacioni, stručni, lični angažman
- nedefinisan status nosioca društvenog razvoja
- nivo općeg stanja u državi
- nedefinirani izvori finansiranja NVO
- pretpostavljanje pojedinačnih interesa interesima zajednice
- minska polja

4. VIZIJA

Vizija predstavlja subjektivno viđenje budućeg izgleda posmatrane zajednice, zasnovano na relnim razvojnim potencijalima (komparativnim prednostima).

S tim u vezi, a cijeneći rezultate socio – ekonomske i SWOT analize definisane su komparativne prednosti općine Bosanska Krupa :

- ekološki čista sredina i nizak stepen naseljenosti pogodni za dobar kvalitet življenja;
- značajni prirodni resursi (zemljište, šuma, voda, turistički potencijali) prilika za unaprijeđenje razvoja poljoprivrede i turizma;
- tradicija i iskustvo u metalnoj i drvoprerađivačkoj industriji, građevinarstvu, preradi mlijeka, preduvjet za ponovnu orijentaciju na finalnu proizvodnju i osvajanje ino – tržišta;
- kulturno i historijsko naslijeđe, te dosadašnja tradicija, osnova su za sve segmente ravnopravnosti, odnosno jednakosti, stanovništva.

Vizija je razvijena za period od 20 godina, poštujući definisane komparativne prednosti i reformski pristup u oblastima čiji pozitivni trendovi dovode do željenog stanja.

VIZIJA OPĆINE BOSANSKA KRUPA

EKO – OPĆINA, SA JEDNAKIM PREDUVJETIMA ŽIVOTA ZA SVE STANOVNIKE, SA OJAČANIM DISPERZIVNIM CENTRIMA, VISOKIM STEPENOM ZAPOSLENOSTI, VISOKIM INSTITUCIONALNIM I INFRASTRUKTURNIM STANDARDIMA, INTENZIVNOM PRIVREDOM SA FINALIZIRANIM PROIZVODIMA I NAJBOLJOM TURISTIČKOM PONUDOM.

Vrijednosti vizije predstavljaju analizu same vizije sa ciljem određivanja osnove za budući razvoj putem strateškog planiranja.

Vizija općine Bosanska Krupa bazirana je na sljedećim vrijednostima :

- status ekološke općine,
- ravnomjeran razvoj za cjelokupno područje općine (približavanje sela gradu),
- zaposlenost,
- unaprijeđenje poslovnog okruženja kroz institucionalnu podršku razvoju malog i srednjeg poduzetništva,
- približavanje lokalne vlasti građanima,
- ulaganje u ljudski potencijal,
- kvalitetno korištenje prirodnih resursa,
- razvoj novih privrednih grana (poljoprivreda i turizam) uz njegovanje tradicionalnih (prerada drveta i metala) sa akcentom na plasman finalnih proizvoda i usluga,
- ravnomjerno unaprijeđenje infrastrukture,
- princip ravnopravnosti.

5. STRATEŠKI I SPECIFIČNI CILJEVI RAZVOJA

Strateški ciljevi se zasnivaju na viziji. Oni se definišu u generalnom smislu i izražavaju ukupne potrebe zajednice, koji se mogu ispuniti samo uz integralno korištenje svih resursa.

Ovi ciljevi se ne mogu ostvariti u kratkom vremenu, dakle oni su na duži rok, ali kraći od vizije. Uobičajno je da se strateški ciljevi baziraju na period od 5 do 10 godina, dakle srednjoročno.

Prilikom izrade ovog dokumenta strateški ciljevi su definisani za svaki segment razvoja, sa planom ostvarenja u roku od 6 godina, odnosno do 2010.godine.

Specifični ciljevi razvoja su kratkoročni ciljevi, za period do 5 godina, ali sa njima započinje progres, odnosno oni nas direktno približavaju strateškom cilju, odnosno indirektno viziji.

Strateške i specifične ciljeve definirale su radne grupe sektorski, a konsenzus o njima postignut je plenarno.

INSTITUCIONALNI RAZVOJ
STRATEŠKI CILJ :
Modernizirana i racionalizirana općinska uprava, koja će fleksibilno i transparentno pružati usluge i na takav način postati stvarni servis građana.
SPECIFIČNI CILJEVI :
<ul style="list-style-type: none">
- Izgradnja zgrade Općine
- Tehničko opremanje Općine
- Formiranje cjelovite baze podataka
- Unaprijeđenje suradnje sa privrednicima
- Unaprijeđenje suradnje sa NVO :<ul style="list-style-type: none">
- donatorima
- implementatorima.

EKONOMSKI RAZVOJ

STRATEŠKI CILJ :

Intenziviran ekonomski razvoj sa akcentom na finaliziranje proizvoda i usluga.

SPECIFIČNI CILJEVI :

- Razvoj poljoprivrede (stočarstvo, voćarstvo, povrtlarstvo, pčelarstvo, ljekovito bilje,...)
- Izgradnja pogona za finaliziranje poljoprivredne proizvodnje
- Unaprijeđenje finalne prerade drveta
- Razvoj svih vidova turizma (eko turizam, sportski, kulturno – vjerski, lovni i ribolovni, seoski, ...)
- Unaprijeđenje finalizacije mineralnih i rudnih resursa
- Povećanje korištenja vodnih resursa (proizvodnja riblje mlađi, tvornica vode, voda u službi turizma)
- Ekonomski centar (obrtništvo, zanatstvo, trgovine, servisi, agencije, institucije, i sl. – po principu “sve na jednom mjestu”)

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ

STRATEŠKI CILJ :

Izrađen, usvajan i provodi se prostorni plan općine Bosanska Krupa i urbanistički redovi i regulacioni planovi za naselja seoskog tipa.

SPECIFIČNI CILJEVI :

- Priprema analitičko – dokumentacione osnove
- Ažuriranje geodetsko – katastarskih podataka (grafičke podloge)
- Uspostava katastra nekretnina
- Određivanje infrastrukturnih koridora za saobraćajnice, komunalne objekte, elektro i PTT vodove
- Realizacija projekta (izgradnja) gradske kanalizacije sa kolektorom i predviđenim sistemom za prečišćavanje
- Stvaranje preduslova za zaštitu svih izvorišta pitke vode (zakonskih i provedbenih)
- Usklađivanje pretpostavki iz Prostornog plana sa planom Kantona i šire
- Planiranje lociranja centralne gradske toplane
- Uklanjanje bespravno izgrađenih objekata

DRUŠTVENI RAZVOJ

STRATEŠKI CILJ :

Svi segmenti društvenog razvoja ostvareni kroz najoptimalnije forme organizovanja, tako da društvene djelatnosti pružaju kvalitetne usluge građanima i u isto vrijeme rade na vlastitom unaprijeđenju i usklađivanju sa ostalim segmentima društva.

SPECIFIČNI CILJEVI :

- Pojačanje i modernizacija kapaciteta usluga sa tendencijom uklanjanja loših zakonskih rješenja, što podrazumijeva bolja alternativna rješenja pojedinih društvenih oblasti

OBRAZOVANJE

- Uskladiti obrazovanje kadrova sa potrebama zajednice
- Obezbjediti bolje uslove rada i standard uposlenika

SOCIJALNA I DJEČIJA ZAŠTITA

- Zdravstvenom zaštitom obuhvatiti sve stanovnike
- Obavezno osnovno školovanje za djecu
- Stvaranje baze podataka u cilju formiranja socijalne karte
- Za ostvarenje prava na socijalnu zaštitu osim kriterija nesposobnosti za rad uvesti i kriterij privremene nesposobnosti – spriječenosti

KULTURA

- Unaprijediti uslove za rad u Domu kulture i drugim institucijama kulture, za sve aktivnosti iz oblasti kulture, sa posebnim aspektom na rad i uvođenje u omladinsku politiku

SPORT

- Obezbjediti statusna pitanja razvoja sporta u oblasti finansiranja, sportskim objektima i kadrovima, sa posebnim osvrtom na podršku sportskim kolektivima za sportove na vodi
- Na polju masovnosti sa sadašnjih 3.500 aktivnih građana dostići cilj od 10.000 građana
- Izgradnja sportskih objekata : SRC “Ade” – sportska dvorana

ZDRAVSTVO

- Podići nivo zdravstvenih usluga osavremenjavanjem medicinske opreme uz smanjenje novčane participacije i povećanje broja besplatnih zdravstvenih usluga

ZAŠTITA OKOLINE
STRATEŠKI CILJ :
Stvoreni uvjete da se općina Bosanska Krupa može proglasiti ekološkom općinom.
SPECIFIČNI CILJEVI :
<ul style="list-style-type: none"> - Očistiti postojeće deponije - Redovno održavati zelene površine - Izgradnja infrastrukturnih objekata : kanalizacioni sistem sa prečišćivačima kao prioritet - Zaštita vodocrpilišta - Izgradnja pogona za reciklažu otpada - Formiranje ekomedijacijskog centra - Kontinuirana edukacija svih populacija stanovnika - Međuopćinska i međudržavna saradnja na zaštiti prirode - Donošenje i provođenje podzakonskih akata i drugih odluka od strane nadležnih općinskih službi i Općinskog vijeća - Uređeno finansiranje NVO koje se direktno ili indirektno bave zaštitom okoliša - Proglašenje djelova općine zaštićenim područjima (Krušnica, Perna, Grmeč, Šujnovac, i sl.) - Sistematizacijom Općine predviđen resor “zaštita okoliša”

6. LISTA PRIORITETNIH PROJEKATA

Svakom specifičnom cilju mora se propisati prioritet. Pripisivanje prioriteta nazivamo operativni plan. On mora biti specifičan, mjerljiv, akcijski, realističan i tačno vremenski određen.

To nas već uvodi u sljedeći korak – akcijski plan, a to je skup konkretnih koraka ili akcija (projekata) koji se moraju poduzeti da bi se ostvarili ciljevi.

Radne grupe se pojedinačno pripisale prioritete za svaki sektor razvoja, koji su konsenzusom prihvaćeni.

INSTITUCIONALNI RAZVOJ

PRIORITETNI PROJEKTI :

- Izgradnja zgrade Općine
- Info centar
- Reorganizacija i edukacija uposlenika organa uprave (Općine)
- Stipendiranje mladih kadrova
- Edukacija privrednika kroz seminare i radionice
- Promocija Općine kroz organiziran zajednički nastup na sajmovima
- Takmičenje poljoprivrednih proizvođača
- Prezentacija općine donatorima i investitorima, sa posebnim akcentom na dijasporu

EKONOMSKI RAZVOJ

PRIORITETNI PROJEKTI :

- Razvoj infrastrukture sela
- Popravka (rekultivacija) degradiranog zemljišta
- Deminiranje poljoprivrednog zemljišta
- Razvoj reprodukcioni stočnih centara
- Jačanje stručne službe za podršku poduzetnicima
- Propagiranje turističkih potencijala
- Tvornica vode
- Ekonomski centar (izgradnja centra koji bi sadržavao sve na jednom mjestu, sportsku dvoranu, zanatske, trgovinske, ugostiteljske radnje, turistički biro, šalter banke, info – šalter, ...)

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ

PRIORITETNI PROJEKTI :

- Izrada i usvajanje prostornog plana općine Bosanska Krupa i urbanističkih redova i regulacionih planova za naselja seoskog tipa
- Okončanje uspostave katastra podzemnih instalacija i katastra nekretnina
- Izrada glavnog projekta gradske kanalizacije sa kolektorom i predviđenim sistemom za prečišćavanje
- Stvaranje preduslova za zaštitu svih izvorišta pitke vode
- Centralne gradska toplana (I faza – preduslovi i izrada projektne dokumentacije)
- Uklanjanje arhitektonskih barijera i prilagođavanje javnih i drugih objekata potrebama invalidnih osoba

DRUŠTVENI RAZVOJ
PRIORITETNI PROJEKTI :
<ul style="list-style-type: none"> - Reaktiviranje niže muzičke škole - Tehničko opremanje učionica u srednjim i osnovnim školama, sa posebnim osvrtom na učionice za djecu sa posebnim potrebama - Savjetovalište za osobe sa poteškoćama i porodice sa poremećenim odnosima - Formiranje baze podataka u Centru za socijalni rad u cilju formiranja socijalne karte stanovnika - Sanacija velike sale Doma kulture - Izgradnja sportske dvorane - Osavremenjavanje medicinske opreme u Domu zdravlja - Jačanje lokalne omladinske politike

ZAŠTITA OKOLINE
PRIORITETNI PROJEKTI :
<ul style="list-style-type: none"> - Sanacija deponije Vranjska i manjih divljih deponija krutog otpada - Uređenje zelenih površina - Izgradnja kanalizacionog sistema - Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih pješačkih mostova - Zaštita vodocrpilišta - Uređenje turističkih pješačkih staza - Pogon za reciklažu otpada - Ekoremedijacijski centar Bosanska Krupa - Uređenje korita i obala rijeka Une i Krušnice - Krušnica – park prirode - Hum – vazдушna banja - Perna i Grmeč – lovni rezervati - Eko – sela (eko – turizam) - Kampovi mladih ekologa - Institucionalna podrška zaštiti okoline (uvođenje općinskog resora za zaštitu okoliša, finansiranje iz budžeta NVO koje se bave zaštitom okoline, donošenje nužnih zakonskih akata,...)

7. UMJESTO ZAKLJUČKA – MIŠLJENJE GRAĐANA

7.1. UVODNE NAPOMENE

U periodu 01.07. – 15.07. 2004.godine izvršeno je anketiranje građana, koje je za cilj imalo da provjeri njihovo mišljenje o najznačajnijim detaljima iz nacrtu Strateškog plana razvoja Općine Bosanska Krupa, koje smo do sada ustanovili i koji čine kostur buduće strategije.

Uzorak je izabran kombinacijom **grupnog uzorka, tj. zonskog uzorka** jer su ciljano anketirane sve mjesne zajednice i **slučajnog uzorka**, jer su svi članovi zajednice imali podjednake šanse da budu anketirani.

Korišteni metod ispitivanja je **struktuirano lično komuniciranje**, što je omogućilo lakšu i jednostavniju obradu podataka.

Anketiranje je provela, prema zadanom anketnom listiću koji slijedi, lokalna NVO “Bosanska Krupa 2001.”

ANKETNI LIST ZA GRAĐANE

PODACI O ISPITANIKU (Molimo Vas označite polje pored Vašeg odgovora.)

POL : Muški Ženski

GODINE : od 14 do 18 od 19 do 29 od 30 do 65 66 i više

NACIONALNOST : BOŠNJAK HRVAT SRBIN OSTALO

STRUČNA SPREMA : NK/PK KV SSS VKV VŠ/VSS MR./DR.

STATUS I : UČENIK/STUDENT RADNIK/SLUŽBENIK POLJOPRIVREDNIK
 PODUZETNIK PENZIONER NEZAPOSLEN

STATUS II : DOMICILNI POVRTNIK RASELJENO LICE

LOKACIJA STANOVANJA : GRAD SELO

A N K E T A (Molimo Vas da zaokružite željen je odgovore.)

1. Da li se slažete sa vizijom strateškog razvoja općine Bosanska Krupa, koja glasi ?
OPĆINU BOSANSKA KRUPA VIDIMO KAO EKO – OPĆINU, SA JEDNAKIM UVJETIMA ŽIVOTA ZA SVE STANOVNIKE, SA OJAČANIM DISPERZIVNIM CENTRIMA, VISOKIM STEPENOM ZAPOSLENOSTI, VISOKIM INSTITUCIONALNIM I INFRASTRUKTURNIM STANDARDIMA, INTENZIVNOM PRIVREDOM SA FINALIZIRANIM PROIZVODIMA I NAJBOLJOM TURISTIČKOM PONUDOM.

DA

DJELIMIČNO

NE

Ukoliko Vaš odgovor nije pozitivan molimo Vas da date Vaš prijedlog !

2. Da li se slažete sa postavljenim strateškim razvojnim ciljevima za općinu Bosanska Krupa, prema sektorima razvoja, kako slijedi ?
Ukoliko Vaš odgovor nije pozitivan molimo Vas da date Vaše prijedloge !

INSTITUCIONALNI RAZVOJ : Modernizirana i racionalizirana općinska uprava, koja fleksibilno i transparentno pruža usluge i na takav način je stvarni servis građana.

DA **DJELIMIČNO** **NE**

EKONOMSKI RAZVOJ : Intenziviran ekonomski razvoj sa akcentom na finaliziranje proizvoda i usluga.

DA **DJELIMIČNO** **NE**

DRUŠTVENI RAZVOJ : Svi segmenti društvenog razvoja ostvareni kroz najoptimalnije forme organizovanja, tako da društvene djelatnosti pružaju kvalitetne usluge građanima i u isto vrijeme rade na vlastitom unaprijeđenju i usklađivanju sa ostalim segmentima društva.

DA **DJELIMIČNO** **NE**

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ : Izrađen, usvojen i primjenjen prostorni plana općine Bosanska Krupa i urbanistički redovi i regulacioni planovi za naselja seoskog tipa.

DA **DJELIMIČNO** **NE**

EKOLOŠKI RAZVOJ (ZAŠTITA OKOLINE) : Stvoreni uvjeti da se općina Bosanska Krupa može proglasiti ekološkom općinom.

DA **DJELIMIČNO** **NE**

---

3. Da li se slažete sa predloženim prioritetnim projektima za realizaciju ciljeva strateškog razvoja općine Bosanska Krupa, prema sektorima razvoja, kako slijedi ?
Ukoliko je Vaš odgovor pozitivan rangirajte prethodne prijedloge od 1 do 10, gdje je 1 – prvi prioritet, dakle najznačajniji i tako redom do 10 – zadnji prioritet, dakle najmanje značajan !
Ukoliko Vaš odgovor nije pozitivan molimo Vas da date Vaše prijedloge, koje će te rangirati, kao i prethodne !

INSTITUCIONALNI RAZVOJ :	DA	NE	RANG
Izgradnja zgrade Općine			
Info centar			
Reorganizacija i edukacija uposlenika organa uprave (Općine)			
Stipendiranje mladih kadrova			
Edukacija privrednika kroz seminare i radionice			
Promocija Općine kroz organiziran zajednički nastup na sajmovima			
Takmičenje poljoprivrednih proizvođača			
Prezentacija općine donatorima i investitorima, sa posebnim akcentom na dijasporu			

EKONOMSKI RAZVOJ :	DA	NE	RANG
Razvoj infrastrukture sela			
Popravka (rekultivacija) degradiranog zemljišta			
Deminiranje poljoprivrednog zemljišta			
Razvoj reprodukcionihi stočnih centara			
Jačanje stručne službe za podršku poduzetnicima			
Propagiranje turističkih potencijala			
Tvornica vode			
Ekonomski centar (izgradnja centra koji bi sadržavao sve na jednom mjestu, sportsku dvoranu, zanatske, trgovinske, ugostiteljske radnje, turistički biro, šalter banke, info – šalter, ...)			

DRUŠTVENI RAZVOJ :	DA	NE	RANG
Reaktiviranje niže muzičke škole			
Tehničko opremanje učionica u srednjim i osnovnim školama, sa posebnim osvrtom na učionice za djecu sa posebnim potrebama			
Savjetovalište za osobe sa poteškoćama i porodice sa poremećenim odnosima			
Formiranje baze podataka u Centru za socijalni rad u cilju formiranja socijalne karte stanovnika			
Sanacija velike sale Doma kulture			
Izgradnja sportske dvorane			
Osavremenjavanje medicinske opreme u Domu zdravlja			
Jačanje lokalne omladinske politike			

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ :	DA	NE	RANG
Izrada i usvajanje regulacionog plana općine Bosanska Krupa i urbanističkih redova i regulacionih planova za naselja seoskog tipa			
Okončanje uspostave katastra podzemnih instalacija			
Izrada glavnog projekta gradske kanalizacije sa kolektorom i predviđenim sistemom za prečišćavanje			
Stvaranje preduslova za zaštitu svih izvorišta pitke vode			
Centralne gradska toplana (I faza – preduslovi i izrada projektne dokumentacije)			
Uklanjanje arhitektonskih barijera i prilagođavanje javnih i drugih objekata potrebama invalidnih osoba			

EKOLOŠKI RAZVOJ (ZAŠTITA OKOLINE) :	DA	NE	RANG
Sanacija deponije Vranjska i manjih divljih deponija krutog otpada			
Uređenje zelenih površina			
Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih pješačkih mostova			
Uređenje turističkih pješačkih staza			
Pogon za reciklažu otpada			
Ekoremedijacijski centar Bosanska Krupa			
Uređenje korita i obala rijeka Une i Krušnice			
Krušnica – park prirode, Hum – vazдушna banja, Perna i Grmeč – lovni rezervati			
Eko – sela i kampovi mladih ekologa (eko – turizam)			
Institucionalna podrška zaštiti okoline (uvođenje općinskog resora za zaštitu okoliša, finansiranje iz budžeta NVO koje se bave zaštitom okoline, donošenje nužnih zakonskih akata,...)			

**HVALA VAM ŠTO STE UZELI AKTIVNO UČEŠĆE U IZRADI STRATEŠKOG
PLANA RAZVOJA OPĆINE BOSANSKA KRUPA I NA TAJ NAČIN
DOPRINIJELE KREIRANJU VLASTITE BUDUĆNOSTI !**

7.2. PODACI O ISPITANICIMA

Anketom je obuhvaćeno 2.969 građana, što je 9,16 % od ukupnog broja stanovnika općine Bosanska Krupa. Broj važećih anketnih listića je 2.962, odnosno 99,76 % od broja anketiranih, što je 9,14 % od ukupnog broja stanovnika.

Prilikom anketiranja vođeno je računa o prostornoj zastupljenosti ispitanika proporcionalno broju stanovnika u svakoj od 23 mjesne zajednice, što se vidi iz tabele koja slijedi.

R.b r.	MZ	Broj stanovn.	Plan ankete	Broj anketiran.	% od br.stanov.	Broj važećih	% od anketir.	% od br.stan.
1.	Mahmić Selo	2.175	202	207	9,52	207	100,00	9,52
2.	Jezerski	3.605	360	356	9,88	349	98,03	9,68
3.	Pištaline	1.523	152	152	9,98	152	100,00	9,98
4.	Otoka - Centar	2.680	268	191	7,13	191	100,00	7,13
5.	Otoka - II	2.350	235	190	8,09	190	100,00	8,09
6.	Hodžinac	830	83	89	10,72	89	100,00	10,72
7.	Krupa - II	4.700	470	396	8,43	396	100,00	8,43
8.	Krupa - Centar	5.100	510	451	8,84	451	100,00	8,84
9.	Zalug	865	87	91	10,52	91	100,00	10,52
10.	Halkići	674	67	76	11,28	76	100,00	11,28
11.	Zalin	39	4	2	5,13	2	100,00	5,13
12.	Arapuša	308	31	31	10,06	31	100,00	10,06
13.	Veliki Dubovik	150	15	18	12,00	18	100,00	12,00
14.	Jasenica	124	12	8	6,45	8	100,00	6,45
15.	Veliki Badić	1.336	134	70	5,24	70	100,00	5,24
16.	Ostružnica	982	98	98	9,98	98	100,00	9,98
17.	Ljusina	1.809	181	181	10,01	181	100,00	10,01
18.	Ivanjska	550	55	55	10,00	55	100,00	10,00
19.	Radić	520	52	72	13,85	72	100,00	13,85
20.	Suvaja	180	18	18	10,00	18	100,00	10,00
21.	Gornji Petrovići	50	5	5	10,00	5	100,00	10,00
22.	Stari Grad	1.500	150	181	12,07	181	100,00	12,07
23.	Vranjska	350	35	31	8,86	31	100,00	8,86
		32.400	3.240	2.969	9,16	2.962	99,76	9,14

Pogledajmo prvo strukturu anketiranih građana.

Dakle, od ukupno 2.962 anketiranih građana **1.531** ili **51,69 %** bile se osobe **muškog**, a **1.431** ili **48,31%** osobe **ženskog** pola.

Iz **urbane** sredine bilo je **1.606** ispitanika ili **54,22 %**, a iz **ruralne** **1.356** ispitanika ili **45,78 %**.

Sa aspekta starosne strukture zastupljenost je sljedeća : **14 –18 godina, 480** ispitanika ili **16,21 %**; **19 – 29 godina, 930** ispitanika ili **31,40 %**; **30 – 65 godina, 1.157** ispitanika ili **39,06 %** i **66 i više godina, 395** ispitanika ili **13,34 %**.

U pogledu nacionalne zastupljenosti anketirano je **2.703** ili **91,26 %** **Bošnjaka**, **35** ili **1,18 %** **Hrvata**, **197** ili **6,65 %** **Srba** i **27** ili **0,91 %** **ostalih**.

Kvalifikaciona struktura ispitanika je sljedeća : **877** ili **29,61 %** **nekvalifikovani i polukvalifikovani radnici**, **429** ili **14,48 %** **kvalifikovani radnici**, **1387** ili **46,83 %** **srednja stručna sprema**, **175** ili **5,91 %** **visokokvalifikovani radnici**, **90** ili **3,04 %** **viša i visoka stručna sprema** i **5** ili **0,17 %** **magistara i doktora nauka**.

Sa stanovišta radnog angažmana anketirano je : **712** ili **24,04 %** **učenika i studenata**, **719** ili **24,27 %** **radnika i službenika**, **390** ili **13,17 %** **poljoprivrednika**, **76** ili **2,57 %** **poduzetnika**, **341** ili **11,51 %** **penzionera** i **724** ili **24,44 %** **nezaposlenih osoba**.

I na kraju u pogledu statusa anketirano je **2.383** ili **80,45 %** **domicilnih stanovnika**, **385** ili **13 %** **povratnika** i **194** ili **6,55 %** **raseljenih lica**.

Na osnovu prethodnog možemo sa velikom vjerovatnoćom tvrditi da je naše ispitivanje, odnosno anketa, izvršena na **bazi reprezentativnog uzorka** od približno **10 %** ukupnog broja stanovnika, pri čemu su u pogledu polne, starosne, nacionalne, kvalifikacione strukture, te lokacije, radnog angažmana i statusa, ravnomjerno zastupljene sve kategorije stanovništva.

7.3. REZULTATI ANKETIRANJA

Analitički razvrstajmo dobijene rezultate u dvije grupe :

1. **VIZIJA I STRATEŠKI RAZVOJNI CILJEVI PO SEKTORIMA**
2. **PRIORITETNI PROJEKTI PO SEKTORIMA**

7.3.1. VIZIJA I STRATEŠKI RAZVOJNI CILJEVI PO SEKTORIMA

Pitanje je bilo :

Da li se slažete sa predloženom vizijom, odnosno postavljenim strateškim razvojnim ciljevima za općinu Bosanska Krupa, prema sektorima razvoja, kako slijedi ?
Ukoliko Vaš odgovor nije pozitivan molimo Vas da date Vaše prijedloge !

Ponuđeni odgovori su bili : DA, DJELIMIČNO i NE. Također, ponuđena je mogućnost za upis alternativne opcije.

Prilikom obrade dobijenih rezultata koristili smo sljedeći metod : zbrajanje datih pozitivnih, djelimičnih i negativnih odgovora za svaki priritet i procentualno izražavanje njihovog učešća u ukupnom broju odgovora.

Rezultati dobijeni anketom su sljedeći :

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
VIZIJA	2.754	92,98	202	6,82	6	0,20

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
STRATEŠKI CILJ – INSTITUCIONALNI RAZVOJ	2.803	94,63	156	5,27	3	0,10

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
STRATEŠKI CILJ – EKONOMSKI RAZVOJ	2.805	94,70	154	5,20	3	0,10

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
STRATEŠKI CILJ – DRUŠTVENI RAZVOJ	2.828	95,48	132	4,45	2	0,07

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
STRATEŠKI CILJ – PROST. PLANIR. I URBANI RAZVOJ	2.799	94,50	158	5,33	5	0,17

BOSANSKA KRUPA	DA	%	DJELIMIČNO	%	NE	%
STRATEŠKI CILJ – EKOLOŠKI RAZVOJ	2821	95,24	134	4,52	8	0,27

ZAKLJUČAK

Na osnovu prethodno iznijetog možemo konstatovati da su anketirani građani velikom većinom (u svim slučajevima preko 90 %) pozitivno ocijenili predloženu viziju i definisane strateške ciljeve razvoja, te da je broj negativnih odgovora zanemariv (u svim slučajevima ispod 0,30 %), kao i da građani nisu ponudili niti u jednom slučaju moguću alternativu.

Dakle, konstatujemo da su **vizija razvoja općine Bosanska Krupa, kao i strateški razvojni ciljevi za svih pet identificiranih oblasti razvoja (institucionalni, ekonomski, društveni, prostorno planiranje i urbani razvoj i ekološki razvoj) korektno definisani i opšte prihvaćeni od strane građana općine Bosanska Krupa.**

7.3.2. PRIORITETNI PROJEKTI PO SEKTORIMA

U okviru ovog dijela ankete građanima su za svaku oblast razvoja ponuđeni identificirani prioritetni projekti, a od njih je zahtijevano da odgovore na sljedeće pitanje :

Da li se slažete sa predloženim prioritetnim projektima za realizaciju ciljeva strateškog razvoja općine Bosanska Krupa, prema sektorima razvoja, kako slijedi ?

Ukoliko je Vaš odgovor pozitivan rangirajte prethodne prijedloge od 1 do 10, gdje je 1 – prvi prioritet, dakle najznačajniji i tako redom do 10 – zadnji prioritet, dakle najmanje značajan !

Ukoliko Vaš odgovor nije pozitivan molimo Vas da date Vaše prijedloge, koje će te rangirati, kao i prethodne !

Kao odgovori bile su ponuđene opcije DA i NE, te kolona za rangiranje i prostor za upis alternativnih prioriteta.

Prilikom obrade dobijenih rezultata koristili smo sljedeći metod :

A) zbrajanje datih pozitivnih i negativnih odgovora za svaki priritet i procentualno izražavanje njihovog učešće u ukupnom broju odgovora;

B) rangiranje prioriteta bodovanjem i to : I priorite 10 bodova, svaki naredni bod manje, zaključno sa X prioritet 1 bod, te prostim zbrajanjem dobijenih bodova rangiranje prioriteta od većeg ka manjem.

Rezultati dobijeni na taj način slijede :

INSTITUCIONALNI RAZVOJ :	DA	%	NE	%	BODOVI	RANG
PONUĐENI PRIORITETI						
Izgradnja zgrade Općine	2.858	96,49	104	3,51	21.185	II
Info centar	2.746	92,71	216	7,29	20.199	III
Reorganizacija i edukacija uposlenika organa uprave (Općine)	2.720	91,83	242	8,17	18.559	IV
Stipendiranje mladih kadrova	2.797	94,43	165	5,57	21.478	I
Edukacija privrednika kroz seminare i radionice	2.734	92,30	228	7,70	17.015	V
Promocija Općine kroz organiziran zajednički nastup na sajmovima	2.750	92,84	212	7,16	16.162	VII
Takmičenje poljoprivrednih proizvođača	2.762	93,25	200	6,75	15.211	VIII
Prezentacija općine donatorima i investitorima, sa posebnim akcentom na dijasporu	2.773	93,62	189	6,38	16.626	VI
DODANI PRIORITETI						
Izgradnja centra za mlade	-	-	-	-	10	IX
Edukacija neobrazovanih osoba	-	-	-	-	9	X

EKONOMSKI RAZVOJ:	DA	%	NE	%	BODOVI	RANG
PONUĐENI PRIORITETI						
Razvoj infrastrukture sela	2.871	96,93	91	3,07	21.340	I
Popravka (rekultivacija) degradiranog zemljišta	2.743	92,61	219	7,39	18.185	IV
Deminiranje poljoprivrednog zemljišta	2.755	93,01	207	6,99	19.021	III
Razvoj reprodukcioni stočnih centara	2.723	91,93	239	8,07	16.674	VII
Jačanje stručne službe za podršku poduzetnicima	2.721	91,86	241	8,14	17.061	VI
Propagiranje turističkih potencijala	2.717	91,73	245	8,27	15.755	VIII
Tvornica vode	2.732	92,23	230	7,77	17.241	V
Ekonomski centar (izgradnja centra koji bi sadržavao sve na jednom mjestu, sportsku dvoranu, zanatske, trgovinske, ugostiteljske radnje, turistički biro, šalter banke, info – šalter, ...)	2.783	93,96	179	6,04	20.248	II
DODANI PRIORITETI						
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

DRUŠTVENI RAZVOJ:	DA	%	NE	%	BODOVI	RANG
PONUĐENI PRIORITETI						
Reaktiviranje niže muzičke škole	2.720	91,83	242	8,17	17.713	VI
Tehničko opremanje učionica u srednjim i osnovnim školama, sa posebnim osvrtom na učionice za djecu sa posebnim potrebama	2.787	94,09	175	5,91	20.827	I
Savjetovalište za osobe sa poteškoćama i porodice sa poremećenim odnosima	2.660	89,80	302	10,20	17.925	V
Formiranje baze podataka u Centru za socijalni rad u cilju formiranja socijalne karte stanovnika	2.696	91,02	266	8,98	18.127	IV
Sanacija velike sale Doma kulture	2.757	93,08	205	6,92	19.493	II
Izgradnja sportske dvorane	2.753	92,94	209	7,06	19.115	III
Osavremenjavanje medicinske opreme u Domu zdravlja	2.776	93,72	186	6,28	17.294	VII
Jačanje lokalne omladinske politike	2.751	92,88	211	7,12	14.731	VIII
DODANI PRIORITETI						
Starački dom	-	-	-	-	8	X
Izgradnja centra za mlade	-	-	-	-	10	IX
Uvođenje novih škola	-	-	-	-	10	IX

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ :	DA	%	NE	%	BODOVI	RANG
PONUĐENI PRIORITETI						
Izrada i usvajanje regulacionog plana općine Bosanska Krupa i urbanističkih redova i regulacionih planova za naselja seoskog tipa	2.844	96,02	118	3,98	23.743	I
Okončanje uspostave katastra podzemnih instalacija	2.719	91,80	243	8,20	20.653	III
Izrada glavnog projekta gradske kanalizacije sa kolektorom i predviđenim sistemom za prečišćavanje	2.750	92,84	212	7,16	22.014	II
Stvaranje preduslova za zaštitu svih izvorišta pitke vode	2.756	93,05	206	6,95	20.611	IV
Centralne gradska toplana (I faza – preduslovi i izrada projektne dokumentacije)	2.715	91,66	247	8,34	18.713	VI

Uklanjanje arhitektonskih barijera i prilagođavanje javnih i drugih objekata potrebama invalidnih osoba	2.755	93,01	207	6,99	19.356	V
DODANI PRIORITETI						
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

EKOLOŠKI RAZVOJ :	DA	%	NE	%	BODOVI	RANG
PONUĐENI PRIORITETI						
Sanacija deponije Vranjska i manjih divljih deponija krutog otpada	2.866	97,43	76	2,57	20.338	I
Uređenje zelenih površina	2.791	94,23	171	5,77	16.909	II
Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih pješačkih mostova	2.765	93,35	197	6,65	15.973	III
Uređenje turističkih pješačkih staza	2.777	93,75	185	6,25	14.862	VII
Pogon za reciklažu otpada	2.782	93,92	180	6,08	15.463	IV
Ekoremedijacijski centar B.Krupa	2.735	92,34	227	7,66	13.594	X
Uređenje korita i obala rijeka Une i Krušnice	2.815	95,04	147	4,96	15.379	V
Krušnica – park prirode, Hum – vazдушna banja, Perna i Grmeč – lovni rezervati	2.818	95,14	144	4,86	14.828	VI
Eko – sela i kampovi mladih ekologa (eko – turizam)	2.817	95,10	145	4,90	13.920	IX
Institucionalna podrška zaštiti okoline (uvođenje općinskog resora za zaš. okol., finansiranje iz budžeta NVO koje se bave zaš. okoline, donošenje nužnih zakon. akata,...)	2.796	94,40	166	5,60	14.323	VIII
DODANI PRIORITETI						
Uređenje toka Volodera	-	-	-	-	30	XI
Uređenje lovnih rezervata i u manjim mjestima	-	-	-	-	3	XII

ZAKLJUČAK

Sagledavši prethodno iznijeto možemo konstatovati da građani velikom većinom podržavaju ponuđene projekte kao prioritetne, te da su se za sve ponuđene projekte u procentu preko 90 % izjasnili da ih smatraju prioritetnim, izuzev projekta Savjetovište za osobe sa poteškoćama i porodice sa poremećenim odnosima (društveni razvoj) gdje je procenat pozitivnih odgovora 89,80 %.

Također, možemo konstatovati da je neznatan broj građana ponudio alternativne prioritetne projekte : dvije osobe u oblasti institucionalnog razvoja, tri osobe u oblasti društvenog razvoja i četiri osobe u oblasti ekološkog razvoja, ukupno 9 osoba, odnosno 0,30 % od anketiranih građana, te se ponuđeni alternativni projekti ne mogu smatrati propuštenim prioritetima, nego više individualnim potrebama.

Konačno definišimo rang listu prioritetnih projekata za svaku oblast razvoja, prema broju dodijeljenih bodova :

INSTITUCIONALNI RAZVOJ	
RANG	PRIORITET
I	Stipendiranje mladih kadrova
II	Izgradnja zgrade Općine
III	Info centar
IV	Reorganizacija i edukacija uposlenika organa uprave (Općine)
V	Edukacija privrednika kroz seminare i radionice
VI	Prezentacija općine donatorima i investitorima, sa posebnim akcentom na dijasporu
VII	Promocija Općine kroz organiziran zajednički nastup na sajmovima
VIII	Takmičenje poljoprivrednih proizvođača

EKONOMSKI RAZVOJ	
RANG	PRIORITET
I	Razvoj infrastrukture sela
II	Ekonomski centar (izgradnja centra koji bi sadržavao sve na jednom mjestu, sportsku dvoranu, zanatske, trgovinske, ugostiteljske radnje, turistički biro, šalter banke, info – šalter, ...)
III	Deminiranje poljoprivrednog zemljišta
IV	Popravka (rekultivacija) degradiranog zemljišta
V	Tvornica vode
VI	Jačanje stručne službe za podršku poduzetnicima
VII	Razvoj reprodukcionihi stočnih centara
VIII	Propagiranje turističkih potencijala

DRUŠTVENI RAZVOJ	
RANG	PRIORITET
I	Tehničko opremanje učionica u srednjim i osnovnim školama, sa posebnim osvrtom na učionice za djecu sa posebnim potrebama
II	Sanacija velike sale Doma kulture
III	Izgradnja sportske dvorane
IV	Formiranje baze podataka u Centru za socijalni rad u cilju formiranja socijalne karte stanovnika
V	Savjetovalište za osobe sa poteškoćama i porodice sa poremećenim odnosima
VI	Reaktiviranje niže muzičke škole
VII	Osavremenjavanje medicinske opreme u Domu zdravlja
VIII	Jačanje lokalne omladinske politike

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ	
RANG	PRIORITET
I	Izrada i usvajanje regulacionog plana općine Bosanska Krupa i urbanističkih redova i regulacionih planova za naselja seoskog tipa
II	Izrada glavnog projekta gradske kanalizacije sa kolektorom i predviđenim sistemom za prečišćavanje
III	Okončanje uspostave katastra podzemnih instalacija
IV	Stvaranje preduslova za zaštitu svih izvorišta pitke vode
V	Uklanjanje arhitektonskih barijera i prilagođavanje javnih i drugih objekata potrebama invalidnih osoba
VI	Centralne gradska toplana (I faza – preduslovi i izrada projektne dokumentacije)

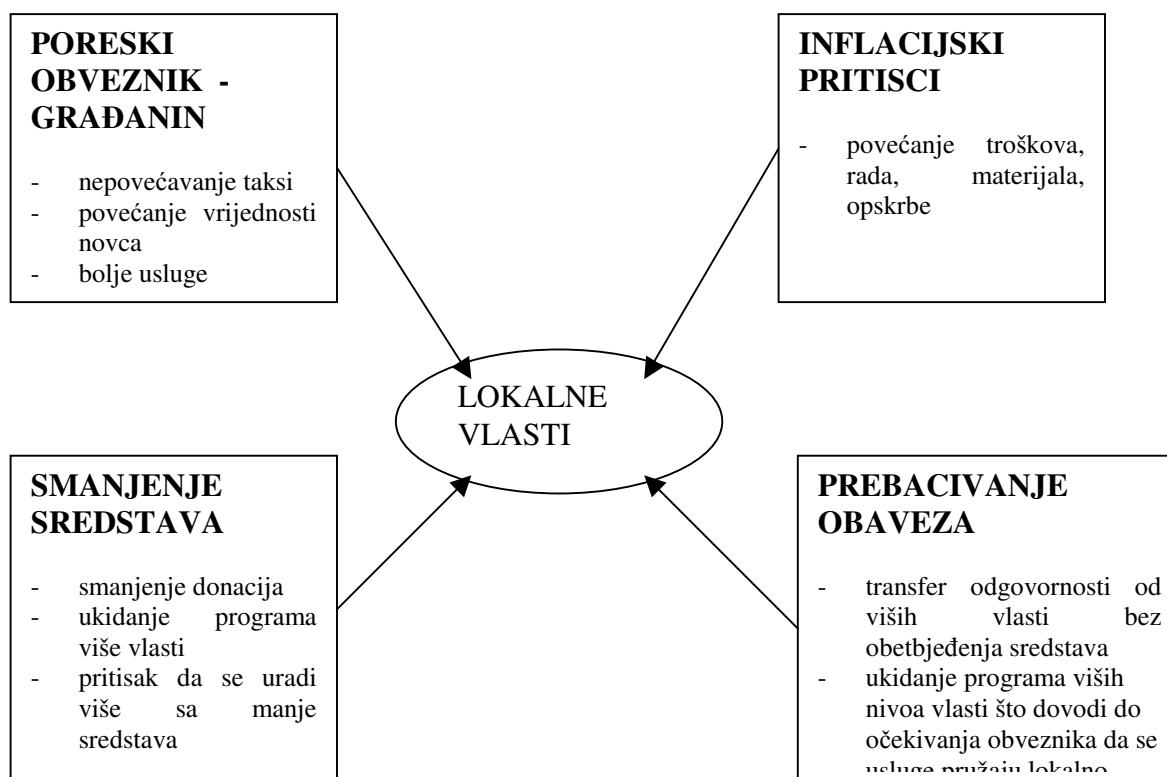
EKOLOŠKI RAZVOJ (ZAŠTITA OKOLINE)	
RANG	PRIORITET
I	Sanacija deponije Vranjska i manjih divljih deponija krutog otpada
II	Uređenje zelenih površina
III	Rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih pješačkih mostova
IV	Pogon za reciklažu otpada
V	Uređenje korita i obala rijeka Une i Krušnice
VI	Krušnica – park prirode, Hum – vazдушna banja, Perna i Grmeč – lovni rezervati
VII	Uređenje turističkih pješačkih staza
VIII	Institucionalna podrška zaštiti oko-line (uvođenje općinskog resora za zaštitu okoline, finansiranje iz budžeta NVO koje se bave zaštitom okoline, donošenje nužnih zakonskih akata,...)
IX	Eko – sela i kampovi mladih ekologa (eko – turizam)
X	Ekoremedijacijski centar B.Krupa

PRILOZI

METODOLOGIJA

UVOD

Lokalne vlasti širom svijeta susreću se sa ogromnim poteškoćama. U okruženju povećanih zahtjeva i očekivanja od strane poreskih obveznika, pritisnuti “prebacivanjem” obaveza od strane viših nivoa vlasti, ograničeni stalnim smanjenjem sredstava i inflacijskim pritiscima, trebaju naći sposobnost da brzo i pravovaljano konstantno djeluju.

Pored ovih općih problema lokalne vlasti u BiH susreću se i sa specifičnim problemima, od kojih su najznačajniji :

- uništen veći dio infrastrukture usljed ratnih dejstava,
- trošak obnove prelazi realne mogućnosti,
- došlo je do velikog zastoja u ekonomskom progresu,
- vlasnička transformacija učinjena na nezadovoljavajući način,
- nasilno premješteno stanovništvo,
- uvedena dva nova nivoa vlasti što dovodi do niza konfuzija,
- prisustvo “međunarodnog faktora” koje iako korisno nema uvijek iste ciljeve (prioritete) kao lokalne vlasti.

Očigledno je da se u teškom i kompliciranom okruženju najlošija varijanta prepustiti stihijskom rješavanju problema. Zato, progresivne lokalne vlasti koriste strateško planiranje da nadvladaju teška vremena. Ono omogućava lokalnoj vlasti da predviđa a ne samo da reaguje. Ono je gledanje unaprijed, što lokalnu vlast stavlja u poziciju da istražuje mogućnosti i da jača vlastite snage, a da pri tome prevazilazi ograničenja i ublažuje slabosti.

Općinsko strateško planiranje integrira ekonomske, društvene, institucionalne, kulturološke, urbanističko – prostorne i druge aspekte zajednice, u sveobuhvatnu futurističku viziju.

Strateško planiranje preuzeto je iz svijeta biznisa, gdje se pokazalo kao jedini sistematičan i efikasan način unaprijeđenja budućnosti.

Odgovorimo sada na ključno pitanje : Šta je to strateško planiranje ?

**STATEŠKO PLANIRANJE JE NAČIN UPRAVLJANJA NAŠOM BUDUĆNOSTI
PUTEM ODREĐIVANJA :
GDJE SMO SADA,
GDJE ŽELIMO BITI I
KAKO ĆEMO TAMO STIĆI.**

PREDNOSTI OPĆINSKOG STRATEŠKOG PLANIRANJA

- omogućuje sveobuhvatno razumijavanje kontesta,
- štedi vrijeme i novac,
- organizira rukovodstvo i daje konkretna zaduženja uposlenicima,
- promoviše koncenzus i podjelu obaveza s obzirom na svrhu i akciju,
- omogućuje edukaciju, komunikaciju i saradnju učesnika,
- razvija konkurentne prednosti i promoviše korisne investicije.

KARAKTERISTIKE OPĆINSKOG STRATEŠKOG PLANIRANJA

- omogućava lokalnoj zajednici da preuzme kontrolu nad svojom sudbinom,
- predstavlja priliku za aktivno učešće lokalne zajednice u izgradnji koncenzusa u izboru i implementaciji svojih strategija, ciljeva i smjerova,
- stvara se realna vizija, jer se lokalna strategija gradi u kontestu šireg okruženja,
- to je aktivan, sistematičan, dinamičan i kontinuiran proces,
- uspostavlja prioritete za najefikasnije korištenje resursa,
- razvija akcijski plan za postizanje specifičnih ciljeva u određenom vremenskom roku,
- stalno i neprestano se nadgleda i evaluira,
- sličan je poslovnom (biznis) planiranju, ali kompleksniji.

UČESNICI OPĆINSKOG STRATEŠKOG PLANIRANJA

Strateško planiranje na lokalnom nivou znači širu saradnju zajednice. Učesnici u strateškom planiranju moraju biti iz svih sektora lokalne zajednice (lokalne vlasti, biznis sektora, nevladinog sektora, ...) ukoliko želimo stvarni uspjeh. U procesu moraju biti zastupljeni : stanovnici, profesionalci, investitori, posebne interesne grupe, etničke manjine, žene, omladina, lokalni zvaničnici.

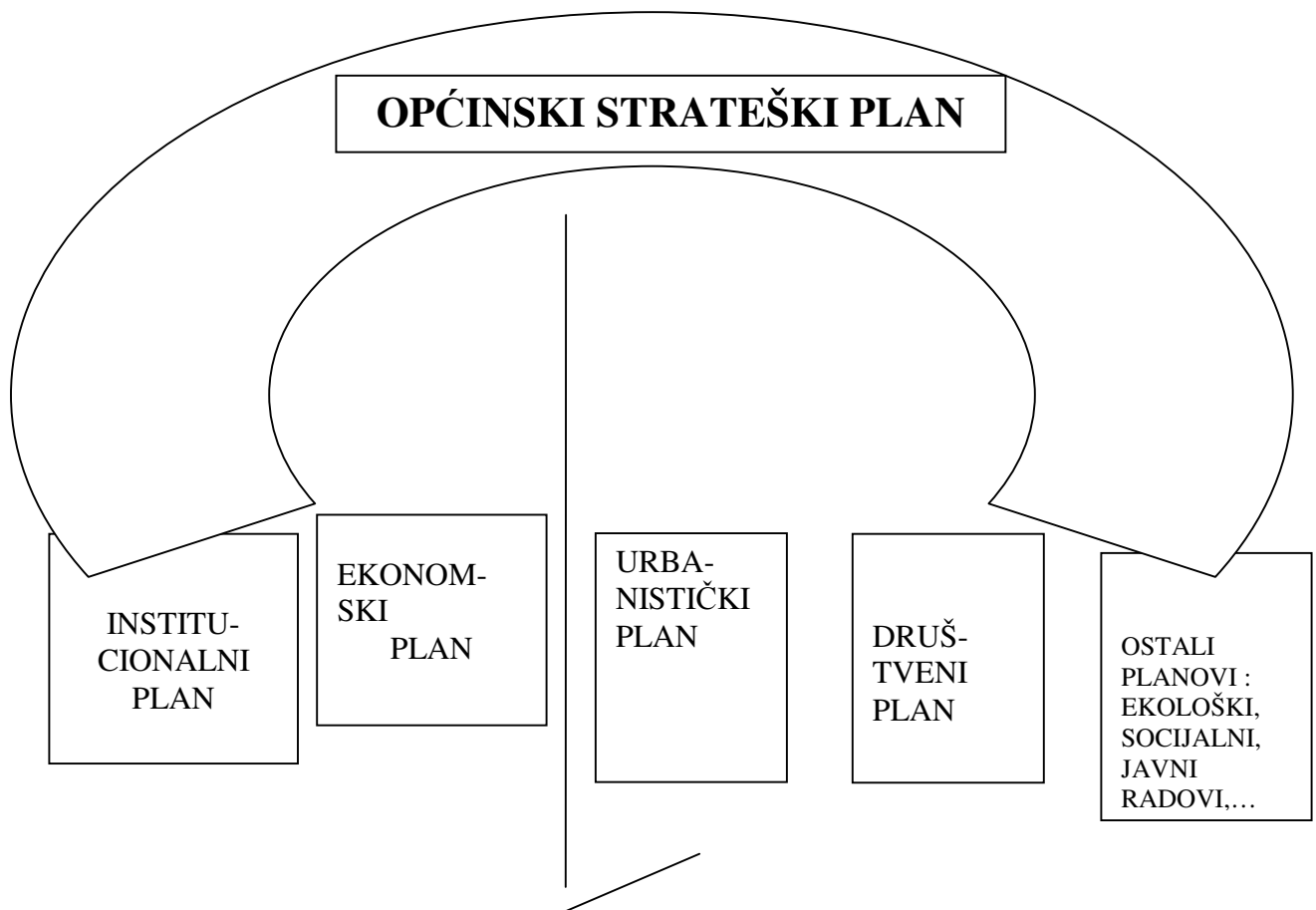
Aktivno učešće moraju uzeti izabrani, koje često nazivamo “pionirima” ili “šampionima” , dakle predvodnicima u inoviranju, odnosno uvođenju novih procesa i usvajanju novih procedura.

Najšira zajednica mora uzeti poluaktivno ili pasivno učešće, u čemu je veliki značaj medijske podrške ovom procesu.

SADRŽAJ OPĆINSKOG STRATEŠKOG PLANIRANJA

Općinsko strateško planiranje često poistovjećuju sa ekonomskim strateškim planiranjem, što nije ispravno. Općinsko strateško planiranje je daleko širi proces koji sublimira : institucionalno planiranje, ekonomsko planiranje, društveno planiranje, urbanističko – prostorno planiranje i ostale općinske planove i funkcije.

Pokažimo to slikovito.

PROCES STRATEŠKOG PLANIRANJA

Strateško planiranje je trajan proces. Ono je serija niza koraka koji se javljaju linerano ali se u stvarnosti preklapaju i međusobno djeluju jedni na druge.

Osnovni koraci procesa strateškog planiranja su :

“ Gdje smo sada ? ”	<ul style="list-style-type: none"> - Socio – ekonomska analiza - SWOT analiza - Konsenzus o stanju
“ Gdje želimo da budemo ? ”	<ul style="list-style-type: none"> - Vizija razvoja
“ Kako ćemo da stignemo tamo ? ”	<ul style="list-style-type: none"> - Sektorski generalni i specifični ciljevi - Akcijski planovi - Nadgledanje i ocjena sprovedbe

SOCIO EKONOMSKA ANALIZA

Uspješno strateško planiranje uvijek je bazirano na detaljnom razumijevanju ekonomske sredine, te njenih odnosa sa širom zajednicom. Sredstvo koje se koristi za razumijevanje jesu informacije (baza podataka), koje trebaju biti što svježije, tačnije, preciznije, te opisivati bitne i uporedive promjene.

U slučaju BiH veoma je teško doći do ove vrste podataka, osobito na općinskom nivou, jer po pravilu općinske institucije nemaju statističkih službi, a razne agencije koje daju podatke ne vode ih opće sistematizovano i uporedivo.

Dovoljno je reći da je posljednji popis stanovništva obavljen 1991.godine.

Ukoliko se moraju vršiti procjene poželjno je da to čine pripadnici lokalne zajednice, uz prethodno sabiranje svih dostupnih podataka, iz svih mogućih izvora.

SWOT ANALIZA

Svrha SWOT analize je uključivanje relevantnih lokalnih aktera u proces strateškog planiranja.

SWOT se bazira na identifikaciji

- internih faktora razvoja :
  - SNAGE /STRENGTHS/ i
  - SLABOSTI /WEAKNESSES/
- eksternih faktora razvoja:
  - MOGUĆNOSTI /OPPORTUNITIES/ i
  - PREPREKE /THREATS/.

Uz pomoć SWOT analize strateško planiranje može ostvariti svoj cilj : ostvariti konsenzus zainteresiranih aktera kako iskoristiti mogućnosti i otkloniti prepreke u vanjskom okruženju, koristeći postojeće snage i minimizirajući vlastite slabosti.

VIZIJA RAZVOJA

Vizija razvoja je “zvijezda Sjevernjača” ili navigaciona tačka koja će obezbjediti da općina bude :

- fokusirana na ono što je važno,
- okrenuta u pravom smjeru,
- neometana nebitnim pitanjima u provođenju dogovorenog toka akcije.

Vizija mora biti realna. Ona određuje okvir za ciljeve i aktivnosti, koji je u cjelosti moraju podržavati, a kreira se putem zamišljanja kako bi grad mogao izgledati i uvećana je putem grupnog procesa, odnosno mora se postići konsenzusom.

GENERALNI I SPECIFIČNI CILJEVI

Kao što smo već rekli strateški plan obuhvata sektorske planove, za koje smo sačinili detaljnu prethodnu analizu, a sada za svaki sektor identificiramo generalni cilj i specifične ciljeve.

Generalni cilj je stav koji moramo postići u srednjoročnom periodu (5 – 10 godina), a koji nas vodi ka ostvarenju identificirane vizije.

Specifični ciljevi (često nazvani smjerovi) su mete posredničke, kvantitativne izvedbe koje teže da doprinesu ostvarenju cilja koji podržavaju u kratkoročnom periodu (do 5 godine) .

AKCIJSKI PLANOVI

Svakom specifičnom cilju mora se propisati prioritet. Pripisivanje prioriteta nazivamo operativni plan. On mora biti specifičan, mjerljiv, akcijski, realističan i tačno vremenski određen.

To nas već uvodi u sljedeći korak – akcijski plan, a to je skup konkretnih koraka ili akcija (projekata) koji se moraju poduzeti da bi se ostvarili ciljevi.

On identificira : koji se konkretni zadaci moraju obaviti, koje je odgovoran za to, kako će se svaki zadatak poduzeti, ko su finansijeri, koji su resursi neophodni, precizan vremenski rok akcije.

EVALUACIJA I MONITORING SPROVEDBE

Kontrola je bitna da bi se ostvarila procjena i prilagođavanje akcijskih planova. Nadgledanje također, znači i mjerenje i ocjenjivanje uspjeha, efektivnosti, ažurnosti.

A kako smo rekli da je strateško planiranje trajan proces u kojem se koraci prepliću to je jasno, da je neophodno da se formira tijelo za kontinuirano nadgledanje, kontrolu i na osnovu toga evoluiranje (dopunu, prilagodbu, mjenjanje) strateškog plana, uz podršku i aktivno i/ili pasivno učešće šire zajednice.

KOMISIJA ZA OPĆINSKI RAZVOJ

Komisiju za općinski razvoj treba da čine ugledne, kreativne osobe iz svih sfera lokalne zajednice, čiji je cilj da učestvuju u kreiranju svoje budućnosti i koje su spremne da daju istinski doprinos u procesu strateškog planiranja.

Dakle, ona postaje jezgra provedbe prvog usvojenog plana i svih daljih aktivnosti u procesu strateškog planiranja (nadgledanja, nadzora, modificiranja, mijenjanja, ...).

Komisija je “živo” tijelo jer je i “strategija” živa, odnosno trajan proces podložan promjenama, u ovisnosti od unutarnjih i vanjskih faktora.

Poželjno je da komisija broji između 9 i 15 članova, da u njoj budu zastupljeni predstavnici lokalne vlasti, nevladinog sektora, biznisa, te iz drugih bitnih sfera života (sport, kultura, socijalna skrb, i sl.). U komisiji bi trebalo biti zastupljeno minimalno 30 % mladih i 30 % žena. U formiranju komisije treba voditi računa i o nacionalnom sastavu i neophodno je da on odgovara stanju u zajednici. Ovim se postiže da interesi svih grupa budu zaštićeni.

Općinska izvršna vlast treba da verificira komisiju, kao i da donese pravilnik o njenom radu, kojim se detaljno uređuju bitne procedure i pravila.

SEKTORSKA SWOT ANALIZA

INSTITUCIONALNI RAZVOJ	
SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - najbliži građanima - kadrovi - nova zakonska regulativa - politička tradicija - prihvaćeni pozitivni trendovi u info sistemu - spremnost za prihvatanje promjena i novina 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna uključenost u tranzicijske procese - neadekvatan prostor za smještaj organa uprave - nedovoljna opremljenost - svijest građana teško prihvata promjenu sistema - slaba ekonomska baza - nezainteresiranost građana za uključivanje u procese
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - interes donatora - titular imovine - slično stanje u okruženju, tako da ova aktivnost može postati prednost - edukacija kadrova - organiziranje građana - izgradnja jedinstvene zgrade Općine 	<ul style="list-style-type: none"> - «vještački» nivoi vlasti - loša zakonska regulativa (koncesije, privatizacija) - složenost administracije - slaba ekonomska moć građana

EKONOMSKI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - geostrateški položaj i komunikacijska povezanost - prirodni resursi (eko sredina) za razvoj poljoprivrede (voćarstva, stočarstva, ratarstva, pčelarstva), termalne i mineralne vode (Arapuša) - tradicija i iskustvo u metalnoj i drvoprerađivačkoj industriji, građevinarstvu, preradi mlijeka - turistički resursi i šumsko bogatstvo - rast privatnog građevinskog sektora sa pratećim uslugama i mali obrt - tržište USK i šire - tržište rada : obučena i jeftina radna snaga - razvijeno osnovno i srednje školstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - nekvalitetna komunikacijska povezanost i nerazvijena infrastruktura - ograničeno bogatstvo prirodnih resursa - usitnjenost poljoprivrednih posjeda - zastarjela znanja i vještine - neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama - nerazvijena kultura poduzetništva - nemogućnost pristupa prirodnim resursima - loša privredna struktura (uglavnom trgovine i ugostiteljske usluge) - velika razvojna zaostalost za Kantonom i Federacijom - devastirani kapaciteti iz rata - nedovoljno razvijena svijest za podršku domaćem proizvodu
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja eko –zdrave hrane - finalna prerada drveta (izvoz) - turizam i prateće usluge i obrti - viši stepen prerade boksita, gipsa, dolomita, krečnjaka - intenzivna primarna proizvodnja voća, povrća, meda, i sl. - šumski plovi i ljekovito bilje - proizvodnja ribe – ribarski turizam - sportovi na vodi - kulturno – vjerski turizam - aktivno učešće dijaspore u investicionim projektima - zapošljavanje svršenih studenata - status «razrušene» općine - planiranje poduzetničkih zona - smanjenje taksi koje kontroliše općina - izgradnja puta B.Krupa – Radić – Bihac 	<ul style="list-style-type: none"> - neefikasan i kompliciran državni aparat - pravna nesigurnost ulagača - nedovoljan pristup investicijama - visok stupanj sive ekonomije - skupe usluge PTT, elektro i sl. - visoke takse, kamate i sl. - sporost reformi u svim sferama života - nedostatak nekih zakonskih rješenja - nekorištenje informatičke tehnologije - nedostatak kvalifikovanih radnika - neadekvatna zastupljenost općine u projektima strateškog razvoja Kantona, Federacije, ... - nepostojanje Prostornog plana

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - prostorne mogućnosti - prirodni ambijent - kulturno naslijeđe - geostrateški položaj - planska dokumentacija iz prethodnog perioda - ljudski potencijal 	<ul style="list-style-type: none"> - minimalna iskorištenost potencijala prostora - nedovoljna informisanost o problemima planiranja - devastacija prostora i objekata usljed ratnih dejstava - nedostatak stručno osposobljenih kadrova - neuvezanost informacionog sistema - tranzicijski proces vlasništva - etnička razgraničenja - administrativne barijere - nekoordiniran rad sa višim nivoima vlasti
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - mala gustina naseljenosti (seoski prostori) - prirodne različitosti na vrlo malim razdaljinama - integracija manjih cjelina - regulisanje putem zakonskih akata - saradnja sa ovlaštenim institucijama u zemlji 	<ul style="list-style-type: none"> - nerazvijena infrastruktura - konfiguracija terena - više nivoa vlasti - višestranačka neusuglašenost - loša baza podataka - ne postojanje grutnovnice - finansijske mogućnosti lokalne zajednice - uzurpacija prostora - bespravna gradnja - nedovoljan inspekcijski nadzor

DRUŠTVENI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - dostignuti nivo organizovanja društvenih djelatnosti - ljudski potencijal - tradicija - amaterizam - kulturno naslijeđe - kulturno umjetnički kapaciteti - sportski kapaciteti - osnovno i srednjoškolsko obrazovanje - zdravstvene institucije - institucije za socijalnu zaštitu 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna motivisanost - organizacioni, stručni, lični angažman - loš opći materijalni položaj - needuciranost kadrova - nizak standard objekata - programiranje i planiranje u oblasti - zakonodavnost
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - omasovljavanje - plansko povećanje subjekata - zakonodavno rješavanje statusa oblasti društvenog razvoja (lokalno, kantonalno, federalno, državno) - horizontalno i vertikalno uvezivanje oblasti društvenog razvoja - izgradnja objekata (dom kulture, sportska dvorana, ...) - edukacija kadrova - komercijalizacija dijela društvenih djelatnosti - uvođenje poduzetnika i poduzetničkog duha u društvenu djelatnost 	<ul style="list-style-type: none"> - nedefinisan status nosioca društvenog razvoja - nedefinisane oblasti društvenog razvoja - nepostojanje komunikacije po vertikalnoj liniji - neriješen status finansiranja - loš materijalni položaj Općine B.Krupa - loša organizacija organa uprave kao nosioca društvenog razvoja - nivo općeg stanja u državi

ZAŠTITA OKOLINE

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - ekološki osviješćeni građani - mladi sa izgrađenom eko kulturom - relativno očuvana okolina - prirodni resursi - ekološke i druge NVO koje se indirektno bave zaštitom prirode - uređena zakonska regulativa 	<ul style="list-style-type: none"> - nizak nivo ekološke svijesti jednog dijela stanovništva - nesprovođenje zakonske regulative - loš rad inspekcija - nedovoljno uređeno odlagalište otpada - nedovoljna pokrivenost općine redovnim odvozom kućnog otpada - nekontrolisana upotreba hemijskih sredstava i PVC ambalaže - neriješena gradska kanalizacija - nekontrolisana gradnja na poljoprivrednom i šumskom zemljištu - uzurpacija obale - nepostojanje gradske klaonice
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - fakultativna nastava u školama - edukacija : <ul style="list-style-type: none"> - poljoprivrednika - učenika - stanovništva - privrednih subjekata - proizvodnja zdrave hrane - turizam i seoski turizam - lovni i ribolovni turizam - usklađivanje zakonske regulative - Krušnica – park prirode - ekološka općina - reciklaža otpada - ograničavanje upotrebe PVC ambalaže - mogućnost udruživanja sa profitnim sektorom i drugim organizacijama radi ostvarenja zajedničkih interesa 	<ul style="list-style-type: none"> - prevelik administrativni aparat - izvori finansiranja NVO - nerazvijenost privrede, odnosno poljoprivrede - loša infrastruktura - pretpostavljanje pojedinačnih interesa interesima zajednice - minska polja

**SEKTORSKA SWOT ANALIZA ZA IZRADU
STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA
OPĆINE BOSANSKA KRUPA**

INSTITUCIONALNI RAZVOJ	
<p style="text-align: center; margin: 0;">SNAGE :</p> <ul style="list-style-type: none"> - najbliži građanima - kadrovi - nova zakonska regulativa - politička tradicija - prihvaćeni pozitivni trendovi u info sistemu - spremnost za prihvatanje promjena i novina 	<p style="text-align: center; margin: 0;">SLABOSTI :</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna uključenost u tranzicijske procese - neadekvatan prostor za smještaj organa uprave - nedovoljna opremljenost - svijest građana teško prihvata promjenu sistema - slaba ekonomska baza - nezainteresiranost građana za uključivanje u procese
<p style="text-align: center; margin: 0;">MOGUĆNOSTI :</p> <ul style="list-style-type: none"> - interes donatora - titular imovine - slično stanje u okruženju, tako da ova aktivnost može postati prednost - edukacija kadrova - organiziranje građana - izgradnja jedinstvene zgrade Općine 	<p style="text-align: center; margin: 0;">PREPREKE :</p> <ul style="list-style-type: none"> - «vještački» nivoi vlasti - loša zakonska regulativa (koncesije, privatizacija) - složenost administracije - slaba ekonomska moć građana

EKONOMSKI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - geostrateški položaj i komunikacijska povezanost - prirodni resursi (eko sredina) za razvoj poljoprivrede (voćarstva, stočarstva, ratarstva, pčelarstva), termalne i mineralne vode (Arapuša) - tradicija i iskustvo u metalnoj i drvoprerađivačkoj industriji, građevinarstvu, preradi mlijeka - turistički resursi i šumsko bogatstvo - rast privatnog građevinskog sektora sa pratećim uslugama i mali obrt - tržište USK i šire - tržište rada : obučena i jeftina radna snaga - razvijeno osnovno i srednje školstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - nekvalitetna komunikacijska povezanost i nerazvijena infrastruktura - ograničeno bogatstvo prirodnih resursa - usitnjenost poljoprivrednih posjeda - zastarjela znanja i vještine - neusklađenost obrazovnog sistema sa potrebama - nerazvijena kultura poduzetništva - nemogućnost pristupa prirodnim resursima - loša privredna struktura (uglavnom trgovine i ugostiteljske usluge) - velika razvojna zaostalost za Kantonom i Federacijom - devastirani kapaciteti iz rata - nedovoljno razvijena svijest za podršku domaćem proizvodu
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - proizvodnja eko –zdrave hrane - razvoj finalne prerade drveta (izvoz) - turizam i prateće usluge i obrti - viši stepen prerade boksita, gipsa, dolomita, krečnjaka - intenzivna primarna proizvodnja voća, povrća, meda, i sl. - šumski plovi i ljekovito bilje - proizvodnja ribe – ribarski turizam - sportovi na vodi - kulturno – vjerski turizam - aktivno učešće dijaspore u investicionim projektima - zapošljavanje svršenih studenata - status «razrušene» općine - planiranje poduzetničkih zona - smanjenje taksi koje kontroliše općina - izgradnja puta B.Krupa – Radić – Bihać 	<ul style="list-style-type: none"> - neefikasan i kompliciran državni aparat - pravna nesigurnost ulagača - nedovoljan pristup investicijama - visok stupanj sive ekonomije - skupe usluge PTT, elektro i sl. - visoke takse, kamate i sl. - sporost reformi u svim sferama života - nedostatak nekih zakonskih rješenja - nekorištenje informatičke tehnologije - nedostatak kvalifikovanih radnika - neadekvatna zastupljenost općine u projektima strateškog razvoja Kantona, Federacije, ... - nepostojanje Prostornog plana

PROSTORNO PLANIRANJE I URBANI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - prostorne mogućnosti - prirodni ambijent - kulturno naslijeđe - geostrateški položaj - planska dokumentacija iz prethodnog perioda - ljudski potencijal	<ul style="list-style-type: none"> - minimalna iskorištenost potencijala prostora - nedovoljna informisanost o problemima planiranja - devastacija prostora i objekata usljed ratnih dejstava - nedostatak stručno osposobljenih kadrova - neuvezanost informacionog sistema - tranzicijski proces vlasništva - etnička razgraničenja - administrativne barijere - nekoordiniran rad sa višim nivoima vlasti
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - mala gustina naseljenosti (seoski prostori) - prirodne različitosti na vrlo malim razdaljinama - integracija manjih cjelina - regulisanje putem zakonskih akata - saradnja sa ovlaštenim institucijama u zemlji	<ul style="list-style-type: none"> - nerazvijena infrastruktura - konfiguracija terena - više nivoa vlasti - višestranačka neusuglašenost - loša baza podataka - ne postojanje grtnovnice - finansijske mogućnosti lokalne zajednice - uzurpacija prostora - bespravna gradnja - nedovoljan inspekcijski nadzor

DRUŠTVENI RAZVOJ

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - dostignuti nivo organizovanja društvenih djelatnosti - ljudski potencijal - tradicija - amaterizam - kulturno naslijeđe - kulturno umjetnički kapaciteti - sportski kapaciteti - osnovno i srednjoškolsko obrazovanje - zdravstvene institucije - institucije za socijalnu zaštitu 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljna motivisanost - organizacioni, stručni, lični angažman - loš opći materijalni položaj - needuciranost kadrova - nizak standard objekata - programiranje i planiranje u oblasti - zakonodavnost
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - omasovljavanje - plansko povećanje subjekata - zakonodavno rješavanje statusa oblasti društvenog razvoja (lokalno, kantonalno, federalno, državno) - horizontalno i vertikalno uvezivanje oblasti društvenog razvoja - izgradnja objekata (dom kulture, sportska dvorana, ...) - edukacija kadrova - komercijalizacija dijela društvenih djelatnosti - uvođenje poduzetnika i poduzetničkog duha u društvenu djelatnost 	<ul style="list-style-type: none"> - nedefinisan status nosioca društvenog razvoja - nedefinisan oblasti društvenog razvoja - nepostojanje komunikacije po vertikalnoj liniji - neriješen status finansiranja - loš materijalni položaj Općine B.Krupa - loša organizacija organa uprave kao nosioca društvenog razvoja - nivo općeg stanja u državi

ZAŠTITA OKOLINE

SNAGE :	SLABOSTI :
<ul style="list-style-type: none"> - ekološki osviješćeni građani - mladi sa izgrađenom eko kulturom - relativno očuvana okolina - prirodni resursi - ekološke i druge NVO koje se indirektno bave zaštitom prirode - uređena zakonska regulativa 	<ul style="list-style-type: none"> - nizak nivo ekološke svijesti jednog dijela stanovništva - nesprovođenje zakonske regulative - loš rad inspekcija - nedovoljno uređeno odlagalište otpada - nedovoljna pokrivenost općine redovnim odvozom kućnog otpada - nekontrolisana upotreba hemijskih sredstava i PVC ambalaže - neriješena gradska kanalizacija - nekontrolisana gradnja na poljoprivrednom i šumskom zemljištu - uzurpacija obale - nepostojanje gradske klaonice
MOGUĆNOSTI :	PREPREKE :
<ul style="list-style-type: none"> - fakultativna nastava u školama - edukacija : <ul style="list-style-type: none"> - poljoprivrednika - učenika - stanovništva - privrednih subjekata - proizvodnja zdrave hrane - turizam i seoski turizam - lovni i ribolovni turizam - usklađivanje zakonske regulative - Krušnica – park prirode - ekološka općina - reciklaža otpada - ograničavanje upotrebe PVC ambalaže - mogućnost udruživanja sa profitnim sektorom i drugim organizacijama radi ostvarenja zajedničkih interesa 	<ul style="list-style-type: none"> - prevelik administrativni aparat - izvori finansiranja NVO - nerazvijenost privrede, odnosno poljoprivrede - loša infrastruktura - pretpostavljanje pojedinačnih interesa interesima zajednice - minska polja